XVII. ÉVF. 1916. 1. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

Főt. P. Márton Bernát szentdomonkosrendi áldozópap egy kis füzetet adott ki «Szentgyónási és áldozási ájtatosság gyermekek részére» cimen. Egyes példány ára 6 fillér. 100 darab egyszerre 5 korona. Kapható a kiadónál: Vasváron.

A «Jézusom, örömöm» ujság egy példánya 6 fillérbe kerül. Csomagoknál a szállítási díjat is meg kell téríteni.

Az ujságdíjakat lehet egész évre is beküldeni. Aki külön, saját címére akarja járatni e lapot, az küldjön be előre 1 koronát. (Egyévi előfizetés.)

Kis örökimádás cimen *dr. Tiefenthaler József* 15 gyönyörű, szentséglátogatást tartalmazó imakönyvet adott ki. Főképen ifjúságnak és eucharisztikus szövetségi tagoknak való. Magán és nyilvános szentségimádásoknál kitünő segédkönyv, melyből kórusban is lehet imádkozni. Ára 80 fillér. Rendelhető a pénz előleges beküldése mellett a Szent-István-Társulatnál (Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2.), a Központi Oltáregyletnél (Budapest, IX., Üllői-út 77.) és a kiadónál (dr. Tiefenthaler József, Wien, IX., Boltzmanngasse 14).

Magyar Kultura. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5-én és 20-án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-u. 20. sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal:

Tanulmányok: Nők a jogi pályán. Dr. Kmety Károly. — A kárpáti falvak renesszánsza. Stick Vilmos. — Az ősember szentélyei. Hajós József.

Tárca: Egy magyar hithirdető a Pombal-féle egyházüldözés rémnapjaiból. (Befejező közlemény.) Szittyai Dénes S. J. — És az Ige testté lőn. Gebhard Emil.

Pajzs és kard: A béke. B. B. — Levélszekrény. Fajfenntartás és a keresztény morál. B. B. — A munkásnép. r.

Szemlék és kritikák: Téli kiállítások. Ifj. Gonda Béla. — Könyvek: Chebot Ferenc: A váci egyházmegye történeti névtára. Dr. Liebner János. — Csanády László: Telkesi István. Dr. Juhász Kálmán. — Endrődi Sándor: A pálya végén. Dr. Kiss Szerafin. — Sebők Zsigmond: Színfoltok. k.

Szinház: A táncosnő. Z. — A kisasszony férje. Deák Viktor.

Napló: A szabadkőmívesség és kapitalizmus. B. K. — Rövid föl-jegyzések.

«Útmutató a magyarországi Oltáregyesület szervezésére» most jelent meg. Kapható: Országos Központi Oltáregyesület, Budapest, IX., Üllői-ut 77. Ára 1 kor. 80 fill.

XVII. ÉVFOLYAM. 1916. JANUÁR. 1. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Vargha Damján:* Az Oltáriszentség az újévben. — *Dr. T. M.:* A karácsonyi Jézus. — *Dr. Wéber Pál:* Epifania. — *Csányi E. Medárd:* Vallomás. — *Blaskó Mária:* Bölcsek jövének napkeletről... — *Közelka Jenő:* A szeretet Istene. — *Hamaj József:* Két levél. — *Gáspár János:* A lélekharang. — Szövetségi élet a tűzvonalban. — *Dr. Turchányi L.-né:* Aki az Úr Jézust kiszabadította. — *Feslő bimbók.* — *Oltáregyleti élet.* — *Kimutatás.* — A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület 1915. évben meghalt tagjai.

Az Oltáriszentség az újévben.

Az Úr Jézus gyönyörűséggel lakozik közöttünk. Szeret itt lenni szentélyeinkben az oltáron, de kétségtelenül jobban szeret lenni az emberek szivében.

Az Úr Jézus egészen ismer bennünket. Tudja örömeinket, látja fájdalmainkat, megérzi reményeinket, megérti hitünket. Azokban a körülményekben szeret bennünket, ahogyan elhelyezett bennünket a földön, de csak akkor, ha mi is szeretjük Őt, ha mélységes imádással járulunk hozzá.

Az Úr Jézus — mondhatjuk — velünk együtt érez, velünk együtt örül, velünk együtt szenved, velünk együtt küzd, velünk imádkozik, velünk szomorkodik, munkálkodik és fáradozik. Hiszen «szeretet az Isten és aki a szeretetben marad, Istenben marad és Isten is őbenne». Szent gondolat ez, mely felemel, megszentel bennünket és boldoggá tesz.

És az Úr Jézus a jelen háború borzalmait is velünk szenvedi. Bátran fordulhatunk hozzá, bátran kérhetünk szívünk óhajtása szerint Tőle újabb kegyelmeket!

A legméltóságosabb Oltáriszentség az újévben is a mienk marad, mert Ő kitart velünk mindvégig, a világ végezetéig. Őt nem veszítjük el, ha mi nem akarjuk. Ő sokkal jobban szeret bennünket, mint mi Őt és Ő soha nem hagy el, soha nem vet meg bennünket. Csak mi ragaszkodjunk hozzá egész szívvel, egész lélekkel igazán és minden erőnkből, egész szivünkből, egész lelkünkből.

Vele kezdjük tehát az újévet is, melynek homályos bizonytalansága bensőséges aggodalommal tölthet el. A háború borzalmai ime — sajnos — megmaradtak a földön, velünk és közöttünk vannak; nem távoztak még

a földről. Itt tartja az emberi gonoszság, itt a kalmár számítás, itt a szenvedély. De meneküljünk ebben az újévben is a legméltóságosabb Oltáriszentséghez és méltán remélhetjük a jobb jövőt, a boldogabb újévet.

Az idei újévi emberi jókívánságoknak kevés értékük van, ha a fegyverekbe öltözött katonák millárdjait nézzük. És az öldöklőfegyverek ezrei gyilkot, halált rejtenek keblükben; folytonosan újabb eszköze készül a halálnak. Mi lesz velünk, ki bír velünk, ki ment meg minket ebben az újévben?

Az Úr Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben egészen elég nekünk. Ő meg tud és meg is akar bennünket védelmezni, ha lelkes bizalommal menekülünk hozzá. Az újévben tehát kétséges helyzetünkben hozzá meneküljünk, benne bízzunk egyedül és legbiztosabban. Benne bízni, hozzá menekülni öröm és boldogság.

Igen nagy értéke van ennek a bizodalomnak; erős a hatása ennek a menekülésnek. Földön ember-ember ellen küzd, ember embert gyilkol, pusztít és üldöz; egyedül az Úr Jézus véd, oltalmaz, segít és boldogít egészen és minden kétséget kizáró biztonsággal.

Testünk hazája a föld, lelkünké a menny. Mindkettőben mellettünk áll védő karjával, erősítő kegyelmével, boldogító erejével az Úr! Ez a tudat az egyedül vigasztaló, egyedül megnyugtató ebben az újévben.

Magamat az Úr Jézusra bizom, neki ajánlom, hozzá menekülök. Ha életben maradok az újévben, neki köszönöm; ha meghalok, benne akarok kimulni. Ha szenvedés ér, az Ő isteni kegyelmeivel akarom azt elviselni úgy, amint ő akarja. A hivő katholikus nem pusztulhat el nyomorultan, nem veszhet el szerencsétlenül. A test halála csak nyereség, mert az eget kapjuk jutalmúl. Ó, bár lenne erőnk ennek igazi megértésére!

* * *

A magunk életének ilyen nemes biztosítása mellett ebben az újévben szigorú kötelességünk leszen drága hazánk védelmében dicsőségesen elhalt testvéreink lelkének a gondozása is az Úr Jézusban, az Oltáriszentségben.

Az Úr Jézus ugyan minket vár és szeret és azt akarja, hogy hozzámenvén, a magunk számára merítsünk bőséges szeretetéből lelkünk megmentésére; de óhajtva-óhajtja, hogy ezen nemesen tiszta egoizmus mellett az altruizmus erényét is gyakoroljuk. Hős testvéreink a csatatéren szép erény szolgálatában értünk küzdenek, szenvednek és halnak meg; óhajtja az Úr Jézus is, hogy mi is hozzunk javukra áldozatot. Ebben az újévben bőséges legyen imánk a purgatoriumban szenvedő testvérek

javára. Ne tartsunk semmi áldozatot soknak. Bármennyit tettünk értük, még mindig többet várhatnak és méltán óhajtanak és kérnek tőlünk.

Édes hazánk ezreket, milliókat költ — és helyesen — a megsebesült katonák gyógyulására, ápolására, gondozására, üdülésére. Felemel ez a tudat; épülünk rajta. *Értünk harcoló katonáinknak lelke is megér annyi áldozatot, amennyit a testükre fordítunk.* Sőt sokszorta többet!

A legméltóságosabb Oltáriszentség imádásában és magunkhoz vételében, a szentmiseáldozat felajánlásában ebben az újévben sokszor emlékezzünk meg katonáink lelkéről. A hős szeretet nem ismer határt! Legyünk nagylelkűek azokért, akik többet áldoztak értünk. Ők életüket adták, mi imáinkat, szenvedéseinket ajánljuk fel és magát az Úr Jézust! Ez szép erénygyakorlat, ez értékes és hasznos áldozat. Ezt várja az Úr Jézus is tőlünk!

Itt nem lehet túlzásba esnünk! És ha minden szent áldozást, minden szentmisét értük ajánlanánk fel, még mindig csak mi részesedtünk jóban. Mert míg méltán remélhetjük az Úr Jézus bőséges jutalmát nemes felebaráti szeretetünk fejében, addig másrészt ezek a lelkek kiszabadulván a purgatóriumból, bennünket jótevőiknek tekintenek és értünk állandóan imádkoznak az égben a szentek egyességének tana alapján. Ez pedig igen nagy dolog!

Az idei újév küszöbét ezzel a kettős gondolatkörrel lépjük át. Az Úr Jézusnál jobb helyen nem lehet bizalmunk; hős testvéreinket is Őbenne és Övele tudjuk igazán szeretni.

Vargha Damján.

A karácsonyi Jézus.

Zimankós hideg szél fú odakünn, közben egy-egy hópehely ereszkedik le. Száraz hideg, mondja az időjelző. Oly jól esik meghuzódni a meleg szobában. A test szivesen veszi és a léleknek is mintha jó volna, szivesebben vonul önmagába, nem ömlik szerte a természet szépségén. A táj téli, a hangulat karácsonyi. Tél van, itt a karácsony.

Betlehemnek megtörött félhold alakú dombja tünik föl apró házaival, onnan átlát a lélek a Golgota hegyére, hiszen a kettő csak egymással és egymásból érthető meg. Közbe esik a jeruzsálemi coenaculum. Az örvendő szeretet, a szenvedő szeretet és a komoly, mély szeretet képviselői. De lelkünk mintha félne a szenvedéstől, a coenaculum is Betlehem felé huzódik; itt könnyebb neki a levegő, könnyebb a lélekzetvétele.

Azután száll tovább a lélek. A fényes, az aranyos, a nedvességtől megrepedt, a portól szürke tabernakulumok tűnnek föl szemei előtt. Christus heri et hodie et in sempiternum, mondja az apostol. Hát Krisztus itt is, ott is, tegnap is, ma is és mindvégig velünk az Eucharisztiában. Mindig csak reá bukkanunk.

Krisztus szeretetének *jugis memoria*-ja ez nekünk szent Tamás szerint nemcsak elvontan és jelképileg *állandó emléke* szeretetének, hanem valóságban és tényleg. Itt van az *állandósult és rögzített* isteni szeretet számunkra. A XI—XII. sz. theologiája szerette volós gondolatait összenyomott, rímben csengő mondásokba szorítani. Úgy találjuk gondolatait az Eucharisztiáról a IV. sz. theologiájával kapcsolatban: *sacramentum unitatis, vinculum charitatis,* azután: *sacramentum charitatis exemplum humilitatis.*[1] A szeretetnek sacramentumát, titokzatos eszközét és forrását ünneplik benne, nem csak azért mert a szeretet sugallta és alkotta, hanem mivel valóságban a szeretet, az *isteni szeretet szentsége.*

A szeretetnek, mint világot alkotó, létet fejlesztő isteni elemnek külön szentségre volt szüksége, melyben az isteni szeretet állandóan köztünk lakozik. *Az Isten szeretet* szent János szerint, a quo omnis paternitas nominatur, mondja szent Pál: az a szeretet, melyből minden szerető, ápoló atyai gondoskodás forrásozik a léttel és lénnyel szemben mely csak boldogságot és jóságot szór mindenhová, ahová elhat. Ez az isteni szeretet Krisztuson át és Krisztus által köztünk van állandósulva, *mintegy jegőcödve,* megkristályosodva az Eucharisztiában. Miért? Mert nekünk embereknek szükségünk van rá. Hogy tudjunk szeretetből cselekedni, élni és halni Istenben. Azért van, hogy legyen, ami szeretetre gyúlassza, inkább szeretetre ingerelje, indukálja emberi szivünket, mely természeténél fogva Isten- és emberszeretetre van alkotva. Azért van az isteni szeretet köztünk, hogy tudjunk nagyot gondolni, nagyot tenni; nagy elhatározást, nagy meggyőzést, nagy istenodaadást, melyhez kifogy az emberi erő. Hogy legyen hol szeretetünket irányítani, legyen hol szomorúságunkat mérsékelni, mely az életben ér. Hogy legyen hol megtisztitani szivünk indulatait, midőn azok a fiatalkorral túlömlenek, hogy legyen hol újra hangolni szivünket, midőn a későbbi korban a mértékelő ész közömbös kezd lenni a transcendentáliák iránt és az érzelmi források elapadnak.

«Ez a holocaustum, a teljes áldozat törvénye: A tűz mindig égni fog az oltáron. Ez a tűz állandó lesz, mely sohasem szűnik meg.» Igy szól a leviták könyve. (6, 12—13.)

A szemlélődő léleknek úgy tűnik föl az Eucharisztia, minden

[1] V. ö. Petr. Lomb. Sentent. l. IV., de euch.

tabernaculum, mit egy rádiumforrás, mely folyton láthatatlan sugarakat bocsát minden irányban a környezetbe, gyógyít, ingerel és éltet. A szíveket átjárja hatása, azok indulatait lángra gyúlasztja, szeretetre, a nemes, szent, természetfölötti szeretetre hangolja.

Azért szereti az igaz keresztény nép és keresztény szív az Eucharisztiát, mert az ember és emberi szív Isten alkotásánál fogva szereti a *szeretetet.* Azért jelenik nekünk oly közel a tabernaculum Betlehemhez!

Mire való hát e karácsony, mikor a betlehemi Jézus szeretete, a nagy isteni szeretet állandósulva köztünk lakozik? A *nagy* karácsony csak egyszer volt s most az Egyház okos és szent intézkedése folytán minden évben végigéljük gondolatait és szándékait, hogy a karácsony világosságánál beljebb hatolhassunk az Eucharisztia fátyolos oltárszekrényeibe. Ünnepeljük évenkint, hogy az isteni gyermek mosolygó szemsugarainál lássuk, melyek a mélységei és magasságai az Isten gazdagságának, hogy megközelítsük az Eucharisztia bensejét, az isteni nagy szándékokat, melyek benne elrejtve vannak.

Zimankós idő van odakünn. Lassan hull a karácsonyi hó. Elmélkedjünk hát a karácsonyi Jézusról...

Dr. T. M.

Epifania

Az Úr Jézus születését csodálatos módon hozta a mennyei Atya az emberek tudomására. A pásztoroknak angyal jelentette: «nagy örömet hirdetek nektek, *mely leszen minden népnek;* mert ma született nektek az Üdvözítő, ki az Úr Krisztus». (Luk. 2, 10, 11.) A pogányokat: a három szent királyt rendkívüli csillag vezette a kis Jézushoz. E napon nyilatkoztatta ki magát Jézus az egész világnak, ezért neve: epifania, vagyis kinyilatkoztatás, megjelenés. Gyorsan valóra vált az angyal szava: nagy öröm lesz nemcsak a zsidóknak, hanem *minden népnek.* A csillag jelképe az Úr Jézus kegyelmének, mely megnyitja a pogány népeknek szivét az evangélium befogadására, hogy hallgassák és kövessék a misszionáriusok szavát, kiket Krisztus szeretete, országának ügye visz messze ismeretlen népekhez. Vízkereszt a missziók ünnepe.

Ma azonban az ünnepi hangulatba fájdalmas sóhaj is vegyül. Amikor tekintetünket Krisztus távoli országaira: a *missziókra* vetjük, úgy vagyunk, mint a kárpáti falvaiból elmenekült és a veszély elmultával visszatért lakosság. Házát, otthonát földulva találta, magát mindenéből kifosztva látta. A háború fölforgató szele végig száguldott az egész földtekén. Elárvult missziók, pásztor nélkül élő nyájak szomorú képe

tárul elénk. Úgy vagyunk, mint a vámos. Megborzadunk saját magunktól és a földre sütjük szégyenünkbe szemünket. Fájdalomba tör lelkünk, mikor magunkat a háború förgetegébe látjuk. Ime Európa! Mintha az evangélium kovásza még mindig nem járta volna át, noha évszázadokon keresztül élvezi már áldásait, mert ma ugyancsak ellenkezőjét látjuk annak, amit krisztusi békének nevezünk. De sóhajunkkal parallel megszólal lelkiismeretünk is s érezzük, hogy a háborút nem a kereszténység provokálta, sem az egyház nem okozta, hanem mi magunk, kik már a háborút megelőzőleg elveszítettük bűneinkkel belső békénket, a háború maga a bűnnek folyománya. Kettős bűn nyomja az európai ember lelkét: a háború, melyben önmagának Istentől elfordult arculatára ismerhet és az a rengeteg sok kár, amit az európai bűn: a háború a missziókon okozott.

Különösen érezhető a káros hatás azokon a missziós-telepeken, hol a misszionáriusok franciák. A katonai szolgálatra történt behívás alaposan megritkította soraikat. Magából Japánból, hol aránylag nagyon kis számban voltak, 60 pap és testvér lépett hajóra a behívó parancsra. Magában Konstantinápolyban és környékén 47 francia iskola zárta be kapuját. A török birodalomban a katonai behívóhoz a kormánynak agressziv föllépése is járult. Mily nagyok lehetnek az arányok az egész világon, ha egyes helyeken ily erős módon éreztette hatását a háború. A török-francia háború kitörésével a török kormány a krisztusi szeretet sok önkéntesét zavarta ki országából. Még 1914-ben történt, hogy egy napon (nov. 23.) Konstantinápolyban 200 apácának kellett a török birodalmat elhagyni. Dalore jezsuita atya írja, hogy azon a hajón, melyen ő maga is Sziriából Franciaországba utazott, vele együtt még 150 missziós pap és testvér jött. A híres párisi missziós szeminárium, mely a francia egyházüldözés előtt (1905.) évente 70 papot küldött Japánba, Kínába és Indiába, ma növendékeitől megfosztva tehetetlenül kénytelen nézni virágzó misszióinak pusztulását. Múlt évben csak öt jelöltet tudott kibocsátani.

Németország teljesen el van zárva misszióitól. Főleg Indiában érezhető a hiány. A német missziós papok nagy része angol fogságban van; a virágzó Kamerun misszióban 11 missziós főállomás teljesen megfosztatott vezetőitől.

Fájdalommal teljesek azok a sorok, melyeket a misszionáriusok jelentései elénk tárnak. «Könnyekig szomorú vagyok, erősen reméltem, hogy ez évben számos megtérést jelenthetek» — írja az egyik. «A misszionáriusok telepeiket kifosztva, kereszténveiket vigasz nélkül elhagyták. Mily katasztrófa a keresztény hitközségekre, mily nagy csodálkozás a pogányoknál, mikor azokat látják háborúba vonulni, kik a békét hirdet-

ték». Bizony szomorú! Ezt okozta a háború, melyet az emberek maguk csináltak. Sok jó ember, önfeláldozó lélek évtizedes munkáját szórta széjjel. De nem csak munkásságuk és fáradozásuk pusztulását láthatják, mellette még borzasztó elbánásban is részesültek. Egy lazarista atya leírja megindulását, mikor Beyruth utcáin egy csoportba látta azt a 200 szerzetest, kik sietve összekapkodott holmijukkal hátukon a rendőrségre tartottak, hogy útleveleiket kézhez kapva, missziós munkásságuk területét mielőbb elhagyják. Akik a hazai földtől elszakadtak, hogy Krisztusért ismeretlen, idegen embereket tanítsanak, gyámolítsanak, ápoljanak, gondozzanak, most mindenütt kiutasítással találkoznak. Azt írja a Páter: «Még csak a kereszt és zászló hiányzott». S így meg lett volna külsőleg is a belsőleg már átérzett kálvária, keresztút. Mindezt a háború csinálta. Romba dőltek európai templomok és pásztor nélkül maradtak a távoli missziók kis kápolnái.

Szeretetet jöttem bocsátani a földre és mit akarok mást, mint hogy égjen — mondja az Úr. E világfölfordulásban félrevonult a szeretet és ég, lángol a gyülölet. Vajjon szabad-e engednünk, hogy a gyülölet lángja érintse a mi szivünket, lelkünket is? Nem. Távol legyen. A mindnyájunkat egy családba tömörítő krisztusi szeretet kell, hogy részvétre indítson bennünket Krisztus országa iránt. Ma nemcsak a földrajzilag elhatárolt országok szenvednek, hanem szenved, sokat szenved Krisztus országa is. Mi lesz azokkal a lelkekkel, kiket az evangélium csillaga Krisztushoz vezetett?! Nem árvulnak-e el vezetés hiányában? Esetleg ellanyhulnak, sőt eltérnek Krisztustól s újra visszaesnek az adventi sötétségbe. Ó! hol van Krisztus Jézus csillaga, mely nemcsak a napkeleti bölcseknek, hanem az összes pogányoknak jelnek álljon, hogy Ő békét hozott az embereknek, a széthúzás, szeretetlenség, háború, gyülölet nem az Ő tulajdona! Ó! hol van csillaga, mely vezesse a pogányságból megtért új kereszténveket, hogy *az igaz útról* le ne térjenek és minket is, kik a háború förgetegébe sodródtunk, az őrvényből kivezessen a betlehemi házhoz, az Ő oltárához, hol nincs személyválogatás, sem pártoskodás, mert ott mindenki annyit kap, mint ahogy szeret! Közelebb jön hozzánk a csillag, tükrözőbb lesz fényessége, ha iparkodunk visszaadni Krisztusnak azt, ami az Övé. A mi lelkünket és mások lelkét. A háború bűneink bűntetése, a missziókor az új keresztény lelkek veszélybe jutása is a mi hibánk. Mert az utóbbi a bűneink okozta háború következménye. Bűnbánó lélekkel Krisztusunkhoz visszatérve kérjük Őt, szűntesse meg az ádáz viszályokat, szent kegyelme hívjon sokakat az apostoli pályára, hogy megújult lendülettel fölvirágozzék az Ő országa, melynek elterjedését és térhódítását a háború oly erősen megakasztotta. Állítólag 30 évvel vetette vissza a háború a missziókat.

Amint a pogányok látják, hogy jogosan bűntető ostorként vettük a háborút, bűnbánatunkkal nagyot lendítettünk a missziós ügyön. Akkor méltán hirdethetik a misszionáriusok, hogy nem a kereszténység okozója a világkavarodásnak, amint igaz is, hanem az, hogy az ember elpártolt Urától, Istenétől és bűneivel magára vonta sujtó kezét.

Mennyire megcsökkent a missziókon a szentáldozások száma! Hány szentáldozást érdemelnek azok az új keresztények, kik a háborúba szólított lelkipásztoraik híjján nem járulhatnak az Úr asztalához. Mily sok mélységes ok, hogy magunkénak valljuk Krisztus országának ügyét! Mily sok ok buzdít bennünket imádságra, hogy az újkeresztények meg ne fogyatkozzanak hitükben és állhatatosan kitartsanak Krisztus tanai mellett.

Amikor a három szent királlyal megjelenünk Krisztus előtt, az aranyat, mirhát és tömjént jelképezze a mi buzgó imádságunk és áldozásunk fölajánlása arra a szándékra, hogy: *jöjjön el a te országod!* mely béke, szeretet, áldás.

Dr. Wéber Pál.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

VALLOMÁS.

Az én dalom a tenger mélységéből
Előtörő kis hullámszemecske
S rajt a napsugár tüzes arcú képe.
Csak parányi csillag visszatükrözése.

Az én erőm a gyengék Istenének
Szivet gyujtó kegyelemsugára
S úgy ég e szív, ha szépséges Árája
Hófehér kezével parazsat szór rája...

Az én Árám a lelkek hü Árája,
Hófehér, tiszta fehér ideál...
Az arca szép, mint sima tó tükrében
A halovány szinü, mosolygó holdsugár.

Az én napom a napnak tüze, lángja,
Tündöklő, fényes csillogó sugár,
Benn fürdik a lelkem szép hajnalpírban,
Mikor hozzá a Mester békecsókra jár...

Az én múzsám a lelkek éltetője,
Tüzet sugárzó mennyei Titán;
S ha szól a dal a szív húrján rezegve,
A lantján Te játszol... Eucharisztiám!

Marosvásárhely. *Csányi E. Medárd.*

Bölcsek jövének napkeletről...

... «Ime bölcsek jövének napkeletről.»

Az egyik bölcs volt és nagyítókkal vizsgálta az eget. A nehézkedés törvényeit bujta és paragrafusokat alakított centrifugalis és centripetális erőkről. Lelke az ősanyagot vájta és ajka kimondotta, hogy nincs Isten. A bölcsnek neve pedig atheista volt.

A másik bölcs volt és finom illetésekkel boncolgatta a maga lelkét. Az Istent kereste benne és gyötrődve analizálgatta a pszichologia szövevényeit, de nem talált kiutat a labirintusokból. A bölcs neve pedig pesszimistának hivatott.

A harmadik is bölcs volt és a boldogság könnyű elérésének útját kereste. Ösztönökből és kéjekből építette a legrövidebb utat és epikureistának hivaték a bölcs.

Mondám azonban, hogy napkeleten lakott vala a három bölcs. Napkelet pedig a napfelkeléseknek és fényvágyaknak bűvös világa és a napkeleti ember meg nem áll, míg meg nem találja a csillagot.

A csillag pedig hiányzék és sötétség lakozott vala a napkeleti égen.

Az első bölcs nem találta az archimedesi pontot, ahol összebogozza törvényeinek végét és azért tétován nézett a csillagtalan éjbe.

A második bölcs önlelke sötétségeiben zokogott csillagfényért.

A harmadik bölcs nem találta meg az ösztönök és kéjek márvánnyal és arannyal épített útján a boldogság csillagát.

Éjfél honolt napkeleten és ezért jövének el a bölcsek csillagot keresni messze napkeletről...

***

Odakünt csikorgó hidegben olyan dühösen tombolt a januári hófergeteget hozó szél, mintha versenyre akarna kelni a világháború feldühödt erőivel. Még örültek azok a tisztek, akiknek a pajtában jutott hely és a szalma között melegedve hallgathatták a messze gránátokat.

Mindenki hallgatott. Ki nem mondott kérdés lappangott a szivek mélyén.

Ha rosszul választották meg a pihenőt és közelebbről csaphat le egy gránát?...

Senki ki nem mondta; senki rá nem felelt. Csak a szél ordított vissza és a külső sötétségben ott állt kisértve, ünnepélyes mereven a halálsejtelem.

Az egyik beszélni próbált.

— Tavaly előtt ilyenkor kezdtem meg munkámat a naprendszerek energiáiról... Azt hittem, éveket kitöltő munka lesz, nem hittem, hogy ilyen hamar befejezhetem.

Senki se felel. Mindenki a maga multján mélázott el. Senki sem kérdezte, hogy mit ért a vég alatt. Senki sem látta, hogy két szalmaszálat fektet keresztbe és rányomja ajkait.

— Ime, amit hiába kerestem — a kezdet és a vég: Isten.

Akkor a másik könyököl fel.

— Én még tavaly odahaza voltam. Kávéházban muzsikáltattam át az éjszakát.

Elhallgat. Szivére csordul valami nagy szomorúság. Az eltévesztett boldogságkeresés mély szomorúsága. Akkor két kezébe temeti arcát és megnedvesítik ujjait a szivet könnyebbítő bánat könnyei.

A harmadik hanyat fekszik és mosolyogva nézi az éjszakát. Nem szól semmit. Arra gondol, hogy — milyen különös — örökké gyötrődő, töprengő lelke most édesen muzsikál, mint a pásztor furulyája. A kötelesség nagy harca belevilágított skeptikus lelkébe és mosolyogi kezdett. Vissza az Isten arca mosolygott rá és most a hideg, szomorú éjben muzsikál a lelke.

Hallgatnak mind a hárman. És hallgatva áldoznak a téli éjszakában. A hit olvasztott aranya csordogál a szívből az egymásra rakott szalmakeresztre. Mirrha gyógyítókenete ömlik el a bánkódó sziven. És diadalmas tömjénfüst száll fel a kétségek közül.

— Ni-ni, a napkeleti csillag!

Felrezzennek.

Valaki mosolyogva mutat a pajta fölött kigyuló fény felé.

Pedig nem csillag az. Robbanva csap a gránát a pajta tetejébe és fénykéve lángol fel, mint ragyogó csóvás üstökös a nagy éjszakában.

***

Megláták pedig a csillagot és örülének igen nagy örömmel.

És a csillagban a kisded jött el és kitárá karjait a bölcsek felé.

És az egyik csókolgatá ajkaival a kisded lábainál a szalmát és ömlött lelkének olvasztott aranya: Credo in unum Deum...

És folyának könnyei a másiknak, mint gyógyító, drága mirrhakenet: Confiteor Deo omnipotenti...

És szálla föl a zaklatott szívnek örvendező dala: Gloria in excelsis Deo...

Elindulának a bölcsek napkeletről. És soha többé vissza nem térének, mert megtalálták az örök csillagot.

Blaskó Mária.

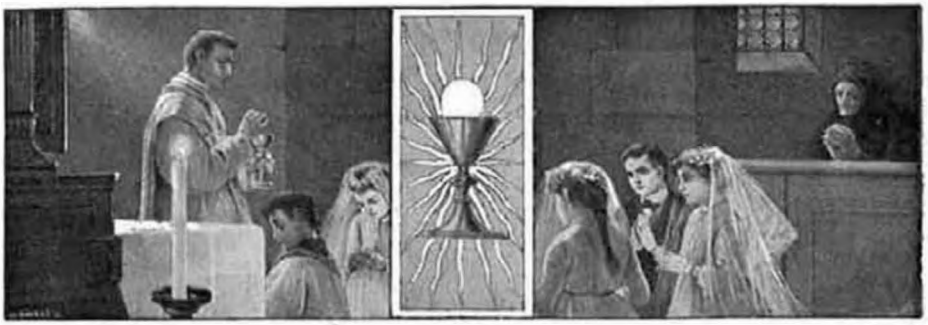

A szeretet Istene.

Krisztus Urunk születése után a 70-ik évben, Vespasián császár uralkodása idején, a római senátus azon kérdéssel foglalkozott, hogyan nevezzék a legfőbb és igaz Istent? A senátorok véleménye különböző volt. Az egyik úgy vélte, hogy a legfőbb Istent «a gazdagság Istenének» kell nevezni; a másik, hogy «a bölcsesség Istenének»; a harmadik, hogy «a mindenhatóság Istenének» kell nevezni. Végre fölállott egy senátor, kire a város szegényeinek gondozása volt bízva és így szólt: «Ha az Isten csak a gazdagság Istene, úgy nem lehet a szegények Istene; ha az Isten csak a bölcseség Istene, úgy nem lehet a tudatlanok Istene; ha pedig csak a mindenhatóság Istene, úgy nem lehet az alattvalók Istene!» Erre előhúzott egy képet, mely egy gyönyörű férfialakot ábrázolt, kinek arcvonásain a legnagyobb emberszeretet tükröződött vissza. A kép alatt ezen szavak állottak: «*Én igérek, én adok, én megbocsátok!*» Fölül pedig ez a fölírás állott: «*Én vagyok a szeretet Istene!*»... Alig nézték meg a senátorok az Isten-ember képét, egy szívvel és egy lélekkel kiáltották: «Igen, a legfőbb Isten a szeretet Istene!»

Ez a szeretet Istene a mi egyedül igaz Istenünk. Mert Ő igér, Ő ad, Ő megbocsát. Ő megigérte az örök boldogságot; Ő megadta a hozzávezető utat, eszközöket s odaadta a legkedvesebbet, mivel rendelkezett, t. i. saját egyszülött Fiát, hogy bennünket üdvözítsen; és ha az igaz útról letértünk, de bánatos szívvel visszatérünk hozzá, úgy megbocsátja, eltörli bűneinket.

Ő igér, Ő ad, Ő megbocsát! Az emberiség sötétségben botorkált; az élet, a világtalányokba burkolódzott; ismeretlen volt a «honnan», bizonytalan a «hova» s ekkor megjelent a szeretet Istene és igéreteivel, kinyilatkoztatásaival megfejtette a találmányokat, tartalmat öntött az életbe, mert célt, nagy célt tűzött elénk, melynek elérésétől függ boldogságunk. Ha az ószövetségi szent könyveket lapozzuk, olvassuk, lép-

ten-nyomon igéretekkel találkozunk, melyek jóvá akarják tenni azt, amit a bűn elrontott, mellyel boldogságot akarnak varázsolni a száműzött paradicsomi lelkekbe. «Lesztek mint az Isten» — hangzik újra az igéret — mivel a sátán nem tudta beváltani szavát s igérete hazugság volt. Isten igérete azonban nem igéret csupán. Amit Ő igér, azt meg is adja. Az újszövetség az összes igéreteknek beváltása. Betlehem, Názáret, Kálvária miről beszél? Ez már nem igéret, hanem boldogító valóság. Leszállt az Isten fia az égből a földre, hogy az embert fölsegítse a földről az égbe. Igaz, hogy a leszállás és fölszállás nehéz, tövises úton vezet, de a keresztfára támaszkodva, az Oltáriszentség kenyerével és borával táplálkozva és fölüdítve minden fáradság megédesül, minden szenvedés megenyhül, minden küzdelem győzelemmel végződik.

«Megmérhetetlen az üdv, melyet nekünk igért» — énekli az egyház. — A megigért üdv, a mennyország. Hogy pedig a mennyország üdve nem igéret csupán, zálogul adta a földi mennyországot az Oltáriszentségben. Minden, amit adott, e körül forog. Minden út csakis ide vezet. Minden boldogság innen ered és ide tér vissza. Ha az ember földi élvezetekben, gazdagságban, jólétben véli boldogságát megtalálni, csakhamar kénytelen bevallani: «hiúságok hiúsága és minden csak hiúság». Az ilyen ember nagy Sándor sorsára jut, ki miután az egész akkor ismert világot meghódította, sírt, mert semmi sem volt már a földön, amit meghódíthatott volna, pedig szivében még nagy üresség tátongott. Semmi földi dolog nem boldogítja az embert teljesen. Ad maiora natus sum! Ezt a nagyobbat adja Isten az Oltáriszentségben, mely «minden gyönyörüséggel van telve.» Ennél többet, nagyobbat nem adhat, mert ezzel mindent odaadott, mennyországot a földön és üdvöt a mennyben. Valóban Ő a szeretet Istene!

Isten nemcsak igér, az igért dolgot nemcsak megadja, hanem azt akarja, hogy a megadott dolgot élvezzük is. Mivel az emberiség legtöbbje méltatlan a nagy ajándékra, azért szive szeretetében ezeknek is szerető jobbját nyujtja s a megbocsátás édes szavai után ezekkel is közli boldogságát. Elénk állítja a tékozló fiú példáját, a bűnbánó Magdolna megtérését, a jobb lator üdvözülését s bebizonyítja, hogy Ő a szeretet Istene. S ha bűnünk oly égető volna, mint a tűz; oly sok, mint a csillag az égen, fűszál a földön, Ő megbocsát, ha kisírt szemmel, bánatos, szerető szívvel Hozzá visszatérünk. Ismét gyermekeivé fogad s teljesül rajtunk: «Lesztek, mint az Isten!»

Ő a szeretet Istene, mert Ő igér, Ő ad, Ő megbocsát!

Ily nagy szeretet láttára kérdezi tőlünk szent Bernát: «Vajjon ne gyulladjon viszontszeretetre szivünk?» Igen, szeretnünk kell az Istent, szeretni egész szivünkből, teljes lelkünkből, minden erőnkből. A szere-

tet Istene kopogtat sziveinken. Nyissuk ki a szív ajtait, hogy abba betérjen s viszontszeretetre gyullassza. Igy boldogít majd egészen. S ekkor mi is úgy fogunk tenni, mint a festő, ki ecsetelni akarván Isten iránti szeretetét, egy földgolyót festett ezen aláírással: «Ennek semmit!» Azután egy ég felé lángoló szivet ezen fölirással: «Istennek mindent!»

Kozelka Jenő.

Két levél

Irta: *Hamaj József.*

I.

Szeretett Testvérem!

Dec. 1. Kitörülhetetlenül rajzolódott szivem legmélyére ezen nap emléke... Négyre járt az idő. Az égen gyászos-fekete fellegek száguldoztak. Vérfagyasztó, kemény hideg dühöngött négy nap óta. A jeges, metsző szél vadul sikongott körülöttem. Ezt csak azért irom le, mert amikor lelkemben fölmerül azon nap emléke, először ezeket érzem fölrajzani.

... És te ott álltál virágosan, mosolygón a tisztikocsi előtt. Szemedből jóságos szived szelíd derűje, békéje sugárzott. Aznap vetted magadhoz Őt, ... az Ő békéje honolt bensődben, az Ő akaratán való megnyugvás hatotta át egész lényed ... Azután meleg, testvéri csókkal váltunk el egymástól.

... Isten veled! ... A viszontlátásra! ... suttogtuk kölcsönösen, meghatottan. És a hosszú katonavonat lassan, méltóságteljesen kigyózott el előttünk és vad dübörgéssel nekivágódott a leszálló estnek, a közelgő éjszakának. A városban gyujtogatták már a gázlámpákat, a metsző szél chaotikus gyászzsolozsmákat zokogott. Vonatotok már a városon túl zakatolt és már a nagy hegyek aljában vágtatott a halálmezők felé ... Azért irom le mindezt, szeretett Testvérem, mert te mindezeket aligha vetted észre, mert lelked akkor a távoli szülői otthon meleg fészkétől búcsuzott. Igen, édes anyádra, kis testvéreidre gondoltál, akiket a hirtelen elmenetelés miatt távozásodról nem is értesíthettél.

Amikor hazavánszorogtam, kétségbeesetten, vígasztalanul bámultam bele a sötét éjszakába ... és már éreztem, hogy szememben két forró könnycsepp fakad ... Nem! Nem! ... Összerázkódtam ... Nem szabad sírnom!

És mint máskor, mikor viharos perceim voltak, miként a háborgó tengeren a Tenger csillaga, úgy tünt fel most is háborgó lelkemben az Ő szentséges, jóságos alakja. Hivólag intett felém. Mint más alkalommal

amikor elviselhetetlennek éreztem életem keresztjét, most is Hozzá menekültem. A kápolna békés csendjében nyugtot talált fölzaklatott szivem. Az örröklámpa misztikus gyér fénye szelíden csókolgatta az Ő hajlékát. Az ablakokat kisértetiesen zörgette a kegyetlen szél. Az Ő jelenléte megvigasztalt. Neki ajánlottalak, hogy védjen, óvjon, zárjon a szívébe, hogy legyen enyhülésed és vigaszod. Odakint tombolt a hóvihar, olyan jó volt az Ő lábainál meghuzódni! . . .

Emlékszel-e még, szeretett Testvérem, arra a májusi alkonyatra? . . . Az oltáron négy cserépben gyöngyvirág, kettőben nefelejts és sok-sok vázában lilaszinű, kábító illatú orgonavirág. A sok gyertya lobogó fénye ünnepi áhitatba ringatta a lelket . . . aztán kitették Őt . . . ezüstszavú akkordok lágy melódiája szállongott a tömjénfüstös kápolnában . . . és te lehorgasztott fővel ott térdeltél a pad szélén . . . utoljára. Szomorú bánatos arcodon látszott, hogy nemes, tiszta lelked irtózik, remeg az elkövetkezendőktől. Gondoltál-e Getshemánira? Másnap volt a bevonulástok a kaszárnyába. Ó, az élet nem ismer költészetet! A katonai élet rideg és kegyetlen; legszentebb, legnemesebb érzelmeidben a piszkos-szájúak nem egyszer fognak csizmás lábbal gázolni . . . Itt a szemináriumban, az élet békés oázisán, szerettél és szerettettél; odakint a sivár életben nem fogsz találni résztvevő, szerető sziveket. Az emberek önzők és ridegek . . . Ilyen gondolatok rajzottak agyamban, amikor tekintetem rád tévedt és szomorú, de bizó szívvel, akkor is Neki ajánlottalak, az Ő szivébe zártalak, hogy védjen, óvjon minden szennytől, hogy legyen a mindened.

Elhallgatott az ének, elnémultak a lágy akkordok, mélységes csend támadt . . . Az Ő áldása következett.

Azután könnyes szemmel, nehéz, fájó szívvel búcsuztatok tőlünk, bánkódó testvéreitektől. Odalent a kertben nehéz akácfavirágillat terjengett. Langyos esti szellő, meg-megbólogatta a fák levelét, a nap korongja lebukott már a hegyek mögé. A vérvörös alkonyati ég bíborpirosra festette a templomtornyokat és a te szomorú arcodat is. Bánatos, szelid szemed könnytől csillogott. Nagyon fájt a búcsuzásod, a távozásod.

. . . És Ő meghallgatott! Nemes, jó szivedet megőrizted tisztán, szeplőtelenül, pedig hát nem egy tűzpróbát kellett kiállanod.

Felejthetetlen lesz mindörökre az az októberi szombat este, amikor te ellátogattál hozzánk és mosolygós, jókedvvel üldögéltél a régi helyeden. Megkérdeztem boldogságod okát. Örömtől sugárzó arccal mondottad: «Hát hogyne örülnék, amikor holnap alkalmam lesz Őt magamhoz venni!?»

Akkor örömömben meg tudtalak volna enni egy csapásra. Nem hagytad el Őt. Hű maradtál Hozzá!

Most, szeretett testvérem, amikor a halálmezején a hadak útját járod, most meg Ő fog hozzád hű maradni. Benne nem lehet csalódni!

Ismét Neki ajánlottalak, hogy legyen enyhülésed és vigaszod. Ő nem hagy el téged, de te sem hagyd el őt ezentúl sem, legyen Ő továbbra is mindened. Imáim minden utadon kisérnek.

Soraidat várva-várja *Szerető testvéred.*

II.

Szeretett Testvérem!

Lapjaidat megkaptam, elképzelheted örömömet, amiket ezek a rózsaszinű lapok okoztak. A te drága, édes soraid! . . . Kiéreztem belőlük, Testvér, hogy te a régi vagy, hogy lelkedben szélcsend, az Ő békéje békéje honol. Pedig hát körülötted vérzivatar tombol. Az első lapodon irod, hogy átestetek már a tűzkeresztségen. Szakaszodnak a fele már oda van. Hát, amint irod az tényleg rémes lehetett, amikor az a két gránát lecsapott közeledben és öt embert cafatokká marcangolt szét. «Egyedül Őneki köszönhetem, hogy megmaradtam az élők sorában!». . .

Igen Testvérem, egyedül Neki! Imáim minden utadon kisérnek, naponkint zárom őt szivembe és arra kérem őt, hogy téged meg az Ő szivébe zárjon be.

Tegnapelőtt volt karácsony estéje. Lélekben ott virrasztottam melletted a hótakarta szomorú halálmezőkön.

Testileg meg hát a kórházban virrasztottam. Éjfélig én voltam szolgálatban. Ötven nehéz sebesült van éjszakára gondjainkra bízva. Majdnem a fele német birodalmi, a másik fele a monarcha összes nemzetiségeiből kerül ki. Fenséges symbolum! A kereszt iskolájában különféle nyelvű emberek, mint testvérek szenvednek karácsony szent éjszakáján. A testvériség szent eszméje megvalósulva!... igaz, hogy csak a kórházban.

A városban mély csend honolt, kihalt utcákon mentünk mi inspekciósok vacsora után a kórház felé... Örökre felejthetetlen marad az ezidei karácsony éjszaka számomra . . . A szegény hősök ezen éjjelen nemcsak testileg, hanem lelkileg is szenvedtek. Amikor este odajöttünk, valamennyi hangos zokogásban tört ki.

Hősöket zokogni látni, igazán nem mindennapi dolog, még ezekben a nagy időkben sem. Amikor kissé elcsendesedtek, kiültem a folyosóra, hogy lélekben hazaszálljak szeretteimbez, ahol ezen a szent estén, a borzalmas világégés miatt, négy hely üresen maradt.

Magam előtt láttam jóságos anyánkat, amint megtört fényű, kisírt szeme aggódón mered az üres helyekre. Magam előtt láttam őt a fájdalom azon nemébe merülten, melynek vigaszul még könnyek sem adattak . . . Azután lélekben sorban elszálltam hozzátok, szeretett Testvérem. Föl az orosz síkra, ahol havas mezőkön jéghideg szél süvít, le

az égbenyuló Alpok közé, ahol a völgyekben a halál borzalmas lehelete settenkedik... és sorban elzarádokoltam hozzátok, szeretett Testvérem.. Velőtrázó kiáltás rázott fel merengésemből.

A 16-osból jött a rémes hang... Egy német fiú jajdult fel álmában. Szakasztott másod. Máskülönben az órái meg vannak számlálva. Két lábtörés és tifusz, az utóbbi legyűri őt nemsokára. Este zokogva panaszolta, hogy édes anyja és testvérei nélküle nem is fogják megülni a karácsonyt . . . Lábujjhegyen közeledtem az ágyához. Álmában beszélni kezdett. Összerezzentem. Lelke ott szállongott valahol Thüringiában szülői házban. Édesanyját és testvéreit szólongatta. Azután béke szállt szenvedő, lázas arcára; bizonyára falujának ezüstszavú harangját hallotta, amint őt is az éjféli misére hivta . . . Borzadással gondoltam arra a anatra, amikor föl fog ébredni ős a valóság őt majd eszméletre téríti.

Nyögések, fájdalmas sóhajok hallatszottak köröskörül. Tizenkettőre járt az idő.

Fönt az öreg kathedrálisban megkondultak a harangok. Diadalmasan és mégis szomorúan búgtak a néma éjszakában. Az égboltozaton fényesen ragyogtak a csillagok milliói. Soká néztem a csillagokra, hiszen onnan oly sok remény néz le a szenvedőkre és ekkor is rád gondoltam... hátha te is épen most nézed a csillagos eget . . .

A folyosó végében nyitogatták a kápolna felé vezető ajtókat és fönt a toronyban megcsendült a lágyszavú kis harang. Lélekvidámíton kongott: Giling-galang. Giling-galang... Annak születését hirdetve, aki azért élt és halt meg, hogy egyek, hogy testvérek legyünk. És mégis!... a kórtermekből nehéz hörgések, fájdalmas jajjok hallatszottak. A kórtermek falán a félhomályban úgy tünt föl, mintha az Isten fiának fölfeszített alakja megmozdult volna... Félóra mulva megszólalt a harmónium és rá nemsokára az ének. A kedves nővérek énekeltek:

«Stille Nacht, heilige Nacht . . .» szállott a kórtermek felé. A szenvedő hősök fölneszeltek. A legtöbben épen az éjféli misénél tartottak álmukban . . . Az ének fölébresztette őket, a többi pedig valóság volt.

Kettőkor lefeküdtem. Nagyon kimerültem. Fél hatkor ismét talpon kellett lenni. Szeretett Testvérem! Veled, rólad álmodtam . . . a viszontlátást álmodtam meg.

Hatkor szentséges szent mise volt. Ő ismét olyan biztatóan tekintett le rám, mint akkor májusban.

Most ismét Neki ajánlottalak fel és nagyon kértem Őt, hogy legyen enyhülésed, vigaszod, mindened. Azután szivembe is zártam Őt és esdve kértem most is, hogy zárjon be téged az ő szivébe.

Ird meg, Testvérem, hogy milyen volt a te karácsonyod.

Szerető testvéred.

A lélekharang

A HARANGOZÓ bezárta a nagy templomajtót. A kulcsokat levitte a plébániára és haza látott. Máskor ilyenkor még ott cseng fülében a harang utolsó szava, de ma valami szokatlan érzés vett erőt lelkében.

Sötétedett. Az emberek is hazafelé indultak a mezőről. Máskor dalolnak, pajzánkodnak, most mindenki arcán bús fájdalom ül. A tekintetük bágyadt és szomorú.

Sok, sok év óta először nem szólt «Úrangyalára» a harang. És talán még sokáig fog némán függni a toronyban... Közeledik az ellenség s minden olyant el kell titkolni, ami által az oroszok nyomot lelhetnének.

A harangozó messze lakott, így hát az egész úton volt min gondolkoznia. Kezeit a zsebébe dugta, magára szorította a ködmönét és neki vágott a sötétségnek.

Jól messze járt már, amikor a csodás lelki hangulatból fölocsudva gondolkozni kezdett... persze hogy a háborúról.

Zsebéből egy gyürött levelet kotort elő. A level rövid volt. Csak annyit akart, hogy a harangozó harangozzon naponkint «Úrangyalára» s mindezért jutalmul 25 rubelt igért.

A harangozó a hold ezüst fényénél ujra elolvasta a levelet.

Tüstént megkétszerezte a lépteit hogy ellenálljon a kisértésnek... A kisértés nem múlt el.

Néhányat lépett, aztán elgondolkozott. Huszonöt rubelt igérnek... mennyi pénz... igen, csakhogy el kell árulnom a hazámat. Nem, ezt nem tehetem...

Egészen kipirult a küzdelemben. Megállt az úton és küzdött a kapzsiság kisértetével.

Nem, nem lehet — mondogatta. — De mégis... huszonöt rubel az sok pénz, ezért meg lehet tenni. Vagy ha az orosz bejön, nékem nem kegyelmez, már pedig hová meneküljek... Megteszem... igen... megteszem.

És mégegyszer ráhagyta... igen, megteszem. Örült. Jókedve támadt egyszerre. Szeretett volna visszafordulni, hogy helyre hozza, amit elmulasztott, de már késöre járt az idő.

Mindig ott látta maga előtt a nagy halom aranyat. És boldogan megelégedetten sietett haza.

II.

Az ellenség már közeledett. A harangozó meg naponkint elharangozta az Úrangyalát. Korán fölszaladt a toronyba. Remegett a keze. Kétszer is utána kapott a kötélnek, amíg meg merte rántani... És győzött a kapzsiság.

Zúgott a harang délben is, este is, hogy messze elhallasson. Szépen szólt. Az emberek levették a kalapjukat és imádkoztak, hogy megszabaduljanak az ellenségtől. A falubeliek közül sokan elmenekültek. Ki kocsin, ki meg gyalog indult a vasúthoz.

Esténként a sötétben a messzeségben vörös sávok lobogtak. Falvak égtek. A sáv nagyobb és nagyobb lett... egyre közelebb jött. Mennydörgő csatazaj, rettenetes dörgés kisérte.

A magyarok mondaszerű hősiességgel kisérelték megállítani a pusztító veszedelmet... mindhiába... Meghátráltak.

Az égen apró mécsként pislogott a millió és millió csillag. De ma nem gyönyörködött bennök senki. Pedig most is ép úgy csillogtak, mint máskor... pedig most is ép úgy mosolyogtak, mint tegnap...

És mintha megharagudtak volna a csillagok, amiért ma nem törődött velök senki. Egyenkint elrejtőztek a sürű felhők mögé. Majd mintha összeesküdtek volna égi és földi erő, óriási erőfeszítéssel megindult a harc. Az emberek elbújtak. Halálsápadtan, verejtékezve lesték, amik történni fognak.

Az ég mennydörgött és olykor az ágyúk mély dörrenéseibe belevegyült egy éles villám, mely visítva fényes karikát hasított a sötétségből.

A harangozó ott állt a templom mellett. Fegyverre szállt mégegyszer, utóljára a kapzsisággal. És újra győzött a kapzsiság.

Felrohant a toronyba. Megmarkolta a kötelet. Húzta, rángatta. Félőrült volt. Zúgott, búgott a harang, dörgött az ágyú, sivított a puskagolyó, cikázott a villám. Egy erős lövés... a templom megremeg... a fal megrepedt... Tűz... jaj... halál... s a templom összedült.

A harangok lezuhantak, a Júdás véres fejjel zuhant alá.

Még egy toronyfal áll... És csak a kis lélekharang kongott még néhányat szomorúan, csendesen az istenitélet éjszakájában... a Júdás holtteste fölött.

Gáspár János.

Szentáldozásod előtt buzgón készülj az édes Jézus fogadására, szentáldozás után pedig térdreborulva üdvözöld Őt, imádd és mondd el Neki kéréseidet.

Szövetségi élet a tűzvonalban.

(Főt. Pintér József tábori lelkész, tallósi helyi igazgató úr levele a szerkesztőhöz.)

Kedves Barátom! Mai póstával vettem a Kis Ujság októberi s novemberi számait. Nagy «hála Isten»-nel bontottam fel. Már több mint egy hónapja sóhajtozok érte, úgy szentmisék alkalmával:

— Megjött a pósta?...

— Istenkém! Még most sem!

Meg hetenkint legalább háromszor hivtak a telefonhoz:

— Főtisztelendő úr?

— Igen. Mi ujság?

— Itt P. géppuska. Kérjük szépen, megjött a pósta?

Ma azután még szivarokat is kapott a küldönc, hogy csak minél előbb vigye ki a póstát P. hadnagy úrnak.

Míg ők most künt mohón és boldogan olvassák, én neked irok róluk egyet-mást.

Ha egyszer kutatsz az 1914. júniusi iratok közt, talán megtalálod a tallósi Eucharisztikus Szövetség felterjesztését a tallósi, muzslai, nagycétényi Eucharisztikus Szövetség Tallóson tartott közös gyűléséről.

Ilyen nagygyűlést játszunk most itt kicsiben. Egy négyzetkilométer területen együtt vannak itt a tallósi, muzslai, cétényi szövetségi és oltáregyleti hivek: baka, tűzér, géppuskások. A pozsonyi 13-as «híres regiment»-ben már egy év óta szolgálják a hazát a tallósi hű szövetséges legények s a muzslai kedves kis zenenövendékek.

A szeretet találékony és fáradhatatlan. Ezek a szövetségesek is *kedveskedtek* eucharisztikus jó Jézusuknak.

Alig hogy kiharcoltuk ezt a mocsárvilágot, jó katonáink elkezdték az épitkezést. Rajvonalat talajvíz ellen védeni, erős drótakadállyal ellátni, srapnellvédők, futóárkok, parancsnoki fedezékek, útak, kutak... Éjjelnappal dolgoztak. S csendben, titokban, a 11-ik század parancsnoki fede-

zéke mellett feltünt csak egyszer egy fehér keresztes fedezék, rajta zöld mohával kirakva:

— Erzsébet kápolna.

A kedves, buzgólelkű K. százados egy szakasszal építette. Fehér kápolna; a szövetségesek kis «Örökimádás» temploma. A szövetségesek válogatták ki hozzá a legegyenesebb, legfehérebb nyírfákat. A legkisebb foltos háncsot is lehámozták róluk. Tiszta fehér oltár, fehér rácskerítéssel, fehér gyóntatószék.

A sekrestyés — Vince testvér, jezsuita növendék — elárulta a minap:

— Folyton a hófehér Oltáriszentségre gondoltunk, mikor hámoztuk a fákat:

Megtestesült imádság, szerető rágondolás e kápolnácska minden egyes fa darabkája.

Az első szentmise itt az újmise boldogságával felért. Az illatosított orosz tömjén füstfelhőiben nem láttunk mást, csak egy óriási édes fehér szent ostyát.

Nov. 19-én, Erzsébet napján volt a «búcsu». K. hadnagy — Kantus magiszter — énekkara először énekelte itt a «Tantum ergo-t.

Lassan egészen berendezkedtünk. Az oltár feszületét L. önk. tizedes faragta. Három örökmécsest L.-ből szereztünk a katedrálisból. Téglából — 12 km. fekvő falu templomának kerítéséből kaptuk — s két páncélból kályhát is állítottunk be. A sekrestyés kapott kis sekrestyét; asztalkáján a mindig összecsomagolt misekészletek, gyertyák, holnap reggeltől a «Kis Ujság» 10—10 példánya, tölténytáska, mellette a puska, a sekrestyés kis ágya... Talán az egész ezredben nincs nála boldogabb ember.

És most, hogy megkezdődött az adventi gyónás, teljesült a vágyak vágya: nem üres már a tabernakulum sem.

— Kedves Főtisztelendő úr, már 12 soros a drótakadály! Már bátran itt lehetne tartani az Oltáriszentséget! — rimánkodtak a szövetségesek.

A szentáldozást nem lehet mindig csak a szentmisére korlátozni. Állóharcoknál — amilyen most a miénk — mindig akad valami, ami megzavarja az előre megállapított programmot: tüzzel való gyakori rajtaütés, ágyúpárbaj, repülők lövöldözése, járőrfogás, aknaharcok stb. Másrészt meg nagy kegyelem s megnyugvás a haldoklóknak, ha a legméltóságosabb Oltáriszentséget magukhoz vehetik. Három-négy halott van néha naponkint, két-három nap egymásután.

Így tehát — a szövetségesek legnagyobb boldogságára — a legméltóságosabb Oltáriszentség bevonult a tabernakulumba.

Éjjel-nappal fegyveres őr sétál a futóárokban a kápolna előtt. Valahányszor riadó van, — elég sokszor — Vince testvér azonnal felszerel s puskával a vállán, menetkészen őrködik az oltár mellett.

A futóárok a főösszekötő vonal a századok és parancsnokok között, így hát mindig akad látogatója az Eucharisztikus Úr Jézusnak. Mindenki betér; legalább rövidke fohászra. Mindenkinek féltett kincse, gondolatainak megnyugtatója e kis kápolnácska. Záloga, emléke az édes otthonnak, békének, szeretetnek.

Milyen boldogan, megnyugvással hallgatják vasárnaponkint:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! A mai napi szent evangéliumot megírta Máté evangélista...

Mindenkinek otthonra ringatódzik a lelke; eltelejti, nem hallja a puskaszót, ágyúdörgést.

Hála Isten, a jó Jézus megőrzött eddig mindnyájunkat minden bajtól. Bár három orosz figyelő puskája van beigazítva a kápolna mögötti térre — négy volt; egyet már a szövetségesek imádkoztak el — baja még itt senkinek sem történt. Nov. 16-án erősen gránátozták a környéket, vagy száz lépésre egy fedezékben három embert csapott agyon a gránát; a kápolnának semmi baja sem történt. Az üres hüvelyeket összeszedtük s hálából gyertyatartóknak állítottuk az oltárra.

Este, kávékiosztás után, Vince testvér mindhárom mécsest meggyújtja; lassankint innen is, onnan is besurran egy-egy ájtatoskodó, Vince testvér előimádkozza az esti imát — mint hajdan a katakombákban — s kiszűrődik halkan az Eucharisztikus Úr Jézus dicsérete:

— Szent vagy Uram, szent vagy!...

Szeretettel ölel

Józsid.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Aki az Úr Jézust kiszabadította.

Csöppike gyerek volt a kis Kaszás Gyurka, mikor az anyja elvitte abba a zárdába, ahol ő mint kisleány iskolába járt. A jószívű szerzetesnővérek össze-visszaölelgették, csókolgatták, aztán elvitték neki megmutatni az egész intézetet és megmagyarázták neki, hogy itt ezen a barna padokon, e fehér falak közt tanult a mamája írni-olvasni.

— Az én mamám? Az írni meg olvasni is tanult? Hát ő is volt valaha kisleány? — csodálkozott Gyuri. — Ejnye, én azt hittem, hogy ő már nagy volt, a mióta él és mindig tudott írni meg olvasni meg tortát sütni.

De még jobban csodálkozott a csöpp, alig ötéves fiúcska, mikor a kápolnába vitték és ott a kedves főnöknő testvér megmutatta neki a kedves kis oltárszekrényt és azt mondta: ott van a kis Jézuska bezárva.

— Hát eressze ki, kérem, kedves nénikém!

— De nem szabad kiereszteni, ott kell neki lenni.

— Maga csúnya néni! — És Gyuri elpityeredve szaladt a mamájához:

— Halljad csak, anyuska, ez a rossz néni bezárta a Jézuskát és nem akarja kiereszteni, de ha megnövök és nagy leszek, karddal jövök ide, levágom ezt a rossz nénit és kiszabadítom a Jézuskát. Úgy ám!

És olyan haragosan nézett a kedves főnöknőre, hogy az elnevette magát: — Majd megérted, kisfiam, miért van a kis Jézus ide bezárva, csak légy egy kissé nagyobb és okosabb.

Került-fordult az idő, Gyurika iskolába került és megtanulta a katekizmusból, hogy az Oltáriszentségben élő Úr Jézus szeretetből és önként záratja magát az oltár szekrényébe; szeretetből az emberek iránt, kiket így táplál isteni eledellel és velük van a világ végezetéig. Kis szive nagy szeretetre gyuladt ennyi jóság láttára és nagy buzgalommal, szelid áhitattal minisztrálgatott sokszor a pap bácsiknak a szentmisénél, sőt néha, ha vakáció volt, a betegek látogatásánál is elkisérte a káplán urat. Amint épen vitte egyszer a tisztelendő úr előtt a lámpást, ezzel jelezve, hogy isteni vendég halad át az utcákon, egy mosdatlan arcú, kócos iskolatársával találkoztak, Federer Ferkével, kinek apja, sajnos, aféle hazátlan szociáldemokrata ember volt. Ferke szamárfüleket mutogatott és közben azt kiabálta: «Te, mafla, minek viszed azt a lámpást? hiszen nappal van!» És aztán csúnya dolgokat mondott az Úr Jézusra azzal a mosdatlan, szennyes szájával. Gyurkában felforrt az indulat, de akkor nem felelt semmit, mert nem akart az Úr Jézus szent jelenlétében verekedni vagy feleselni. De délután, mikor Ferke egy pocsolya mellett ugrált, jól megverte a rossz szájú fiút, úgy hogy az beleesett a pocsolyába is és oly feketén mászott ki belőle, mintha tintába mártották volna. Másnap a Ferke bevádolta a Gyurit a tanító úrnak, de mikor megmondta a Gyurka, hogy miért verte meg a rossz fiút, a tanító úr megdicsérte: «Jól tetted, fiam. Ha téged bánt valaki, azt tűrdd el, de ha a mindenható Istent bántja, büntesd, meg ha lehet». Csak a káplán úr mondta, hallva az esetet: «Fiacskám, mégis kár volt verekedned. Megveri az ilyent úgyis a Mindenható!»

Eltelt sok, sok év és eljött az a nagy istenverés ideje, mikor ezzel a nagy háborúval verte meg az igazságos Isten a bünös világot. Ekkor már a Gyuri meg a Ferke is nagy emberek voltak és ott masiroztak Galiciában az orosz ellen. Gyuri mint honvédönkéntes, Ferke mint baka. Mindketten sírva búcsuztak szüleiktől. Gyurinak édesanyja imakönyvet és Mária-érmet adott. Ferkének az apja azt mondta: «Aztán lopj, amennyit tudsz és hozd haza».

Mentek, mentek a legények, a magyar ifjúság eleje és virága a

lengyel síkságra, hol a rengeteg orosz várt rájuk. Hetekig, hónapokig állták a harcot, míg a nagy túlerő visszaszorította őket a Kárpátok mögé. Ferke káromkodott, mint a záporeső, Gyuri csókolgatta a Mária-érmét és azt mondta: «Ne hagy el minket, segíts meg ó áldott Szűzanya, drága Jézusomnak szeretett szülője, ne engedd, hogy az orosz legyőzzön minket, fiaidat». Egyszer kiküldték őket egy kicsike völgybe, hogy tisztítsák meg az oroszoktól. Gyuri már hadnagy volt, Ferke azonban még mindig csillag nélkül szükölködött, mert hát aki istenfélő, többnyire pontos és iparkodó a dolgainak végzésében is. Az istentelen meg úgy kerüli a fáradságot, a munkát, mint az ördög a szentelt vizet, azért az ilyen katonának se jó. Sziklás út vezetett a völgybe méteres hóval borítva. Egyszer csak egy öreg tót paraszttal találkoztak aki kezét tördelve ült az útmelletti sziklán.

— Mi baja, öreg bácsi? — kérdezte Gyuri hadnagy.

— Jaj, uram, jaj, katona uram, a templomunk, a templomunk!

— Nos, mi baj van a templomukkal?

— Látja, katona uram, azt a kicsike fatornyot ott az erdő szélén? Ott van a templomunk! A kedves kis istenházunk. Az oroszok meg elfoglalták, jaj és restellem is kimondani, megkövetem alásan, de ott alusznak benne... Olyan piszok van ott, oly rondaság, hogy elmondani se lehet a felét se!

— Az Oltáriszentség benne van?

— Igen! Hiszen ezt siratom, ezen bánkódom olyan nagyon! Oly hirtelen törtek ránk Galicia felől az oroszok, hogy nem volt idő menekülni. A plébános urunkat elfogták és mert nem akart az orosz hitre áttérni, hát lelőtték. A lakósok közül, aki birt szaladni, elfutott előlük az erdőkbe, akit otthon fogtak azzal elbántak, még az öregeket is bántalmazták. Engem is megvertek és elszedték mindenemet. Csak azt kímélték, aki áttért az ő hitükre, de ilyen csak egy akadt, az, aki munkás volt a pesti gyárakban, a Szedrovics Miso, a cucilista. Jaj és aztán elfoglalták a templomunkat és megszentségtelenítették! És az öreg embernek ráncos arcán bőven hullottak le a könnyek.

Gyuri hadnagy erre apróra kikérdezte az öreget, aztán elosztotta a csapatot: fele elülről fog támadni... ő meg hátulról, az erdőn át... A támadás nagyszerűen sikerült, az oroszoknak fele elesett, másik fele megadta magát és estére Ohrovác falu és temploma a mieink kezében volt. Gyuri behatolt a szegény elcsufított templomba, kitisztíttatta a honvédekkel, aztán keresni kezdte az Oltáriszentséget. Az oltárszekrény fel volt törve és hiányzott belőle úgy az áldoztatókehely, mint a szentségmutató. Már-már azt gondolta, hogy a gonosz rablók közül valamelyik elszökött ezekkel a szent tárgyakkal, mikor eszébe jutott az oltár mögött

kutatni és ott meg is találta a szerény monstranciát, benne a szentostyával és az áldoztatókelyhet is. Az oroszokban mégis volt annyi becsület, hogy e mindennél becsesebb kincseket nem bántották, csak elrejtették. Gyuri azonnal küldöncöt küldött az ezredparancsnoksághoz, egy tábori papot kérve tőle. A pap, egy fiatal, tüzeslelkű apostolutód nemsokára megérkezett és a legnagyobb tisztelettel helyezte vissza az Úr Jézus legszentebb testét a szerény falusi oltárszekrénybe, miután előbb a templomot is méltóvá tették újra a templomnévre. Szóltak a harangok a kis fatoronyban, még a nap is kisütött a felhők mögül és lemosolygott oda, ahol Teremtőjét, Urát tisztelték és szerették. A nép hazaszállingózott az erdőből és Gyurinak a kezét, lábát akarták csókolni, mikor meghallották, mily nagy kegyelettel, szeretettel gondoskodott a szentségi Úr Jézus felmagasztaltatásáról. Gyurka meghatottan nézte a jó népet és elgondolta, milyen gonosz lelkű az, aki népünket hitétől, Istenétől akarja megfosztani szó és ujság által. Nem nyugszom addig, míg a gonosz ujságokat is kiszorítom az országból, mint az oroszokat e templomból. Keresek társakat, kik segíteni fognak ebben, egyesületek és szövetségek támogatása által majd csak megyünk valamire. Mert a hitetlen, erkölcstelen keresztényellenes sajtó époly ellenség, mint az orosz, hiszen az is azt akarja tőlünk elrabolni, ami legkedvesebb, legszentebb nekünk: a hitet, hazaszeretet, szívtisztaságot, a családi élet tisztaságát, az erkölcs megbecsülését. Amazok kívülről rontanak hazánk ellen, mint a tolvaj, emezek belülről akarják megrontani, mint a féreg a gyümölcsöt. De mi nem akarunk férges gyümölcs lenni, hanem egészséges, mert csak így állhatunk ellen a külső ellenségnek is a kellő sikerrel! A tivornyázó, erkölcstelen ifjúság nem védheti meg a hazát és a mindenható Isten sem ad sikert egyháza megrontóinak. Azért nem fogom engedni, hogy az Úr Jézus legszebb, leghatalmasabb alkotását, a katholikus egyházat gonosz ellenségek elpusztítsák vagy károsítsák. Igy gondolkozott az ifjú hős és meglátjátok, hogy szavának fog állni! *Dr. Turchányi L.-né.*

FESLŐ BIMBÓK

Harc után.

Néma csend van. A hosszú harc után újakkal cserélik ki a fáradt harcosokat. Pihenni mennek a hősök. A fáradságtól elcsigázva vonulnak vissza a tűzvonalból. A néma csendet csak a falevelek szi-szegő hullása egy-egy eltévedt srapnell vagy golyó süvöltése zavarja meg.

A csata pokoli volt. A halottak százszámra hevernek temetetlenül. Egy-egy sóhaj s ugyanannyi lélek hagyja el siralmas földi várát. A szanitécek szorgalmasan segédkeznek a haláltusában a haldokló vitézeknek. Szótlanul türik a nagy fájdalmat, csak néha száll egy sóhaj a haldokló ajkáról . . . Ki tudja, hova? . . .

A tábori pap gyóntat s utolsó kenetet osztogat a haldoklóknak. Most egy derék honvédhoz ér. Az fel akar kelni, de görcsösen visszahanyatlik. Arca a fájdalom és szenvedés kifejezője. Hosszú fekete szakála, piszkos véres ruhája még szánalmasabb külsőt kölcsönöz neki. Lábát egy gránát vitte el. Fejéből kis lyukon át ömlik a vér. A pap segítségével felül. Körülnéz . . . majd halkan megszólal:

— Uram!... menjen el. Hagyjon elveszni... Nem vagyok méltó a bűnbocsánatra. — Vigasztalódj fiam — szól a pap. — Isten megbocsát a bűnösöknek.

— Isten . . . — majd halkan — megbocsát . . . nekem, ki istentagadó voltam . . . Templomba nem jártam . . . imádkozni elfelejtettem. Nem . . . nekem bünhődnöm kell, ha van másvilág, a másvilágon.

— Ne zugolódj fiam, Isten akarata ellen. Ő a szenvedést hasznunkra fordítsa. Ő szivesen bocsát meg a megtérőnek.

— Nem, én nem akarok megtérni . . . hagyjon el engem. Ne idézze föl előttem szomorú életemet . . .

— Bízzál, fiam, felejtsd el a multat. Kérjed Istent, hogy adja vissza egészségedet, életedet, hogy jóvá tehesd hibáidat.

— Jóvá tenni . . . Bár vesztem volna el akkor, mikor Istent nem ismertem, . . . hogy ne kellett volna megismernem bűneim nagyságát... De érzem, már késő . . .

— Ne vessze el hitét: Isten végtelen akaratát nem lehet tudni . . . Ő megadja a bűnösöknek az időt a megtérésre . . .

A beteg lehanyatlik . . . ajka lezárul . . . értelmetlen szavakat mond, majd felsóhajt: Istenem . . .

A pap szomorúan folytatja: Isten, légy kegyelmes neki, szegény bűnösnek . . .

Már zúgnak az ágyúk, fütyülnek a golyók. Új harcosok sóhajtása s új lelkek szállnak Isten itélőszéke elé . . .

Eger. *Bencskó Andor*
fg. tan., eucharisztikus tag.

A pápai áldás szép plakettje a Szentatya arcképével elegáns kivitelű LEVELEZŐ-LAPON kapható a „Jézusom örömöm" szerkesztőségében (Budapest, IX., Üllői-út 77. szám.)

Egy darab levelező-lap ára: 4 fillér.

100 darab ára: 3 korona.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Az Oltáregyesület újéve.

Súlyos nehéz időkben örömegek intenek felénk: úgy érezzük, hogy az Úrnak 1916-os esztendője tanúja lesz a sóvárgott béke boldogságának, melyből kétségkívül sok jut ki a magyar nemzetnek. Az istenadta siker és győzelem örömein kívül a magyar nemzet lelkét méltán töltheti el boldog önérzet, hogy a nálánál háromszor-négyszer nagyobb nemzetnek is diszére váló erővel, kitartással és legyőzhetetlenséggel állta meg helyét a népek nagy tusájában.

De ne higyje senki sem, hogy a sóvárgott béke a nyugalmas elülésnek, a munkátlan pihenésnek csendélete lesz. Lázas munka ejti majd rabbá a nemzeteket. Mennyi sebet kell behegeszteni a küzdő hősök sebein kívül, mennyi kulturérték pusztult el, mennyi energia és érték lelte sírját a lövészárkok hosszában! Mindezt pótolni kell. Viszont mennyi új törekvés, belátás, nemzeti és vallásos aspiráció nőtt ki a háború véres csatáiból!

Szóval harc lesz a békében is, de az új elhelyezkedés, erősödés, haladás és épités boldog munka harca, melyben a hitnek és minden szervének olyan mértékben kell kivenni a maga részét, amilyen mértékben a vallás ereje bizonyult a legerősebb, legkitartóbb, legaktivabb erőnek a szenvedések nehéz napjaiban a harctéren ép úgy, mint az otthon aggódók lelkében.

Az Oltáregyesület sem ismerhet tehát más programmot az új évre, mint a fokozott munka és áldozat programmját. A háború megmutatta, hogy amint a vallásosságukból kifolyólag kötelességtudó és fegyelmezett emberek soha nem sejtett szolgálatokat tudnak tenni a hazának, akként a hittől legtávolabb eső lelkek is belekapaszkodtak az istenhitbe, hogy a Beléje helyezett bizalom és őrködő jobbjának tudata öntsön oroszlánbátorságot szivükbe a harctéren, bizó türelmet és áldozatkészséget itthon. Nagystilű, monumentális istenhit ömlik el a nemzeten. Ezt nem szabad elpárologni engedni, hanem a legnagyobb mértékben ki kell aknázni a jövő vallásos generáció és társadalom kiépítése érdekében. Ez lenne a világháború legnagyobb áldása.

Ezen nagy perspektivák szemmeltartásával a következő teendők várnak az Oltáregyesületre.

1. Első sorban a *terjeszkedés.*

Új helyi egyesületek szervezése, új tagok szerzése. Most megpuhultak a szivek, rideg makacsságuk, mely máskor mindig ellenáll a kegye-

lem szavának, felengedett. Ha nem láncoljuk időben valamely egyesület révén a hitnek buzgóbb gyakorlatához, elvész. Különösen az Oltáriszentség nagyon kedves minden léleknek, hiszen a háborús ájtatosságot mindig előtte tartották. Ahhoz az Úr Jézushoz csengett itthon, aki védője volt hozzátartozójának a harcban. Egy bajor katona, kit Budapesten megáldoztattam, nem tudta magába fojtani azt az örömét, hogy most azt az Úr Jézust vette magához, kihez felesége otthon naponkint imádkozik. Bár országok választják el egymástól, Krisztusban mégis egyek. Az Oltáregyesület vezetői, a terjesztőnők és az Oltáregyesület barátjai lépjenek akcióba az Oltáregyesület terjesztésére. Az «Örökimádás» hasábjai ne engedjék a gondolatot elaludni. Talán nem ártana némely vidéken egy kis agitációs körútfélét rendezni, mert bizonyos csalódással kell beismerni, hogy a benső lelkipásztorkodásra annyira alkalmas Oltáregyesület nem terjed eléggé. Az Oltáregyesület ujonnan megjelent Útmutatója véghetetlenül megkönnyíti a lépéseket.

2. Egy percig sem szabad figyelmen kívül hagyni az országos központi Oltáregyesület azon sok évi törekvését, hogy az *összes egyházmegyék Oltáregyesületei összeköttetésbe jöjjenek az országos központtal.* Ezzel régi, fájó sebet érintünk, melynek gyógyulása hatalmas tetterőt jelent az Oltáregyesületek működésében. Országos akciók, mozgalmak nélküle el sem gondolhatók. Nem tudunk az új évre nagyobb szerencsét kívánni az egyházmegyei központoknak és azok helyi egyesületeinek, minthogy kapcsolatba jussanak a budapesti országos központtal, ami számukra a legnagyobb előnyt jelenti. Nincsen az a nagy és sok adomány, amelyet Budapestnek óriási társadalma, sok oltáregyesületi hölgye művészileg fel nem dolgoznának. Ahol bárminő oknál fogva az egyházmegyei központ nem teheti meg a kezdeményező lépést, hogy érintkezésbe kerüljön a budapesti országos központtal, ott tegyék meg a helyi Oltáregyesületek. Pozitiv tudomásom van arról, hogy pl. a Sopronvidéki Oltáregyesületek nagyon óhajtják az összeköttetést a budapesti központtal, melyhez többször fordultak folyamodványaikkal — természetesen elvi szempontok miatt hiába. Szólítsák fel a központjukat, hogy kezdjen tárgyalásokat az országos központtal. Biztosan meg fogja tenni. Minő fellendülés, élet fakadna nyomában! Kiterjedt vidékeken hirét sem látni az Oltáregyesületnek, pedig szüksége volna reá a lelkeknek és a hiányosan felszerelt templomnak egyaránt.

3. Az oroszoktól elpusztított *északkeleti falvak felsegélyezése.* Kanter Károly országos igazgató már felhivta reá az Oltáregyesület figyelmét egyik választmányi gyűlésen. A nemzet, a magyar társadalom felépíti a falvakat és templomokat, az Oltáregyesület szerelje fel az oltárokat. Micsoda nemes hazafias hivatás! Érdemes volna, hogy a terjesztőnők az

egyes Oltáregyesületek magángyüjtést kezdjenek ezen felemelő akció érdekében: Felsegélyezni, felruházni az oroszoktól eltiport községek templomait!

4. *Missiók.* A budapesti központ eddig is istápolta a missiókat. De mindnyájan érezzük, hogy ebben az irányban a jövőben sokat kell tennünk. Országunk belekapcsolódott — jobban mint valaha — a nagy világpolitikába. A népek nagy élet-halál harca kelet felé tolódott. Bagdad és a Szuezi-csatorna felé. Hazánk újirányú világkereskedelmi élet és politika színhelyévé lesz. Tehát nemcsak a krisztusi missió üzi az egyházat és annak minden fiát, hogy a hit fénye és világossága minden néphez eljusson, hanem ebben az esetben jól felfogott hazafias érdek is kívánja, hogy a magyar nemzet nagyobb látókörű legyen, nagyobb látókörű legyen a magyar katholicizmus is és a legnagyobb mértékben karolja fel a keleti missiók ügyét. Franciaország — mikor otthon üldözte az egyházat — keleten tovább is favorizálta, támogatta, tudván azt, hogy ezzel nagy nemzeti célokat szolgál. Háború után az «Örökimádás» missiós rovatot nyithatna.

5. Fektessen nagyobb súlyt az Oltáregyesület a *férfipasztorációra.* Vallásos, katholikus felfogású és gondolkozású férfitársadalom nevelése annyira fontos, hogy minden vallásos társulatnak szent kötelessége a benne rejlő erővel ebben közreműködni. S az Oltáregyesületekben sok erő van erre, mert figyelmének tárgya első sorban maga Krisztus Urunk, azért első tekintetre már imponáló; hatalmas kiterjedésénél és tekintélyénél fogva pedig szintén óriási erőnek van birtokában. E pontnál a budapesti országos központnak is van tennivalója. A központ méltósága, országos mozgalmak esetleges szervezése kívánja, hogy a férfitagokra nagyobb gond fordíttassék. Vannak férfitagok Budapesten is, de aránylag igen kis számmal és mivel sem szerephez nem jutnak, sem gyülésre soha össze nem jönnek, azért nem él bennük az Oltáregyesülethez való tartozás érzéke. A háború ezt meg is mutatta. Minden katonában felébredt a meleg szeretet azon egyesülés iránt, melynek vallásosságát köszönhette és hálából fel-felkeresték lapjaikkal. A budapesti férfikongregáció bizonyíthatná állításomat. Az aránylag fiatal és még kevés tagú «Ifjak eucharisztikus szövetsége» is egész kis kollekcióval rendelkezik azon tábori lapokból, melyeket fiatal 19—20 éves tagjai a harctérről küldenek és azon is dokumentálják vonzalmukat és hűségüket a szövetséghez. — A budapesti Oltáregyesület?

6. *Még valami.* Bár utolsó helyen huzódik meg szerényen, mégis elsőrangú fontosságú. Az 1916-os esztendő forrasztja az eucharisztikus szövetségeket az Oltáregyesülethez. S ha ez az eucharisztikus szövetségekre örvendetes, ugyanez az Oltáregyesületre nézve, mely központjában

otthont és papi vezetést adva az eucharisztikus szövetségek országos központjának, ezért viszont szolgálatul új terrenumot nyer működésére a gyermekek ezreiben s taglétszámában is tetemesen megnövekedik. Ez új hódítás az Oltáregyesületnek, új rétegek bevonása a szegény templomok felruházásának szent művébe. A szövetség fog az oltáregyesületi férfipasztorációnak is hatalmas lökést adni:

Ime a munkatér, a programm az Oltáregyesület számára az új esztendőben. Messis multa — nagy aratás, de hála a jó Istennek van hozzá munkás is: az Oltáregyesületnek agilis és nagylelkű országos elnökasszonya, Pallavicini Edéné ő excellenciája, buzgó igazgatója, választmánya, terjesztőnői keze, sok ezer tagja és mindenekelőtt az eucharisztikus Úr Jézus drága kegyelme, mely közvetlenül árad ki az Oltáriszentségből az Oltáregyesületre, vezetőire s tagjaira és koronázza sikerrel az Oltáriszentség dicsősége érdekében kifejtendő munkájukat.

Dr. Tiefenthaler József.

Budapesti országos központ.

Havi programm. *Január 9-én* az Oltáregyesület közös istentisztelete. *10-én* választmányi ülés. *17-én* terjesztőnői ülés. *22-től 30-ig* Engesztelő kilenced, és pedig vasárnap szentmisék 6, 7, 8, 9, 10, 11 és 1/2 12 órakor, délután szentbeszéd és ünnepies áldás; hétköznap szentmisék 6, 7, 8 és 9 órakor, délután szentbeszéd ünnepies áldással; utolsó vasárnap Te Deum.

Választmányi gyülés. A választmány december 13-án tartotta rendes havi gyűlését; az értekezletet Kánter Károly kanonok igazgató vezette, jelen voltak: özv. őrgróf Pallavicini Edéné elnöknő, Jeruzsálemi Mária anyafőnöknő, mint társelnöknő, gróf Cziráky Luiza, Ghycy Ida, özv. Henrich Ferencné, Felmayer Vilma és a zárdatitkárnő.

A jegyzőkönyv fölolvasása és a titkári jelentés után az igazgató tudomására hozza a választmánynak, hogy az Oltáregyesület számadásai visszajöttek Esztergomból azon utasítással, hogy a jövőben a főegyházmegye által kivánt formában készüljenek.

Reviczky Aladár káplán fölkérte a központi országos igazgatót, vállalja el az Oltáregyesület az ő eucharisztikus szentbeszédgyüjteményének a kiadását. Azonban tekintettel a háborús viszonyokra, habár nagyon szép és fontos dolog, most nem lehetséges.

A pécsi oltáregyesület eddigi igazgatója dr. Virág Ferenc paksi plébános lett és a püspök úr helyébe Vajdics pécsi kanonokot nevezte ki. A kegyelmes elnökasszony holnapi névnapjáról megemlékezve a választmány nevében meleg szavakban üdvözli az igazgató Őexcellenciáját.

Több folyó ügy letárgyalása után az ülés a szokásos hálaimával véget ért.

Bazár.

A december 4-től 8-ig tartott jótékonysági bazár tiszta jövedelme a kórház javára 3500 korona volt. Az elárusító úrnők közül többen elvállalták, hogy a jövő évi bazárra már most kezdenek dolgozni.

Besztercebányai oltáregylet.

Dr. Radnai Farkas v. b. t. t. besztercebányai püspök a székhelyén működő besztercebányai oltáregyesület vezetőségének 500 koronát küldött a karácsonyi szent ünnepekre, hogy ez összegen a városban ápolt katonák számára téli melegruhákat szerezzenek, illetve készítsenek az egyesület úrnői.

Dunaföldvári oltáregylet.

A Dunaföldvári fiók Oltáregylet f. évi nov. hó 14-én tartotta meg évi beszámoló közgyűlését, P. Kaizer Nándor igazgató elnöklete mellett. A nagyszámban megjelent tagok az egész évi tényked ések beszámolójából örömmel hallották, hogy az egylet — a háború okozta nehéz viszonyok dacára is — céltudatosan, példás buzgósággal működött, magasztos hivatása, rendeltetése érdekében. Emellett az aktuális munkában: a sebesült katonák segélyezése és a sz. Antal kultusza terjesztése és szegényeinek gondozásában is kivette részét. Távol levő elnöknőnk, özv. Bruzer Mihályné sürgönyileg üdvözölte a közgyűlést. Több, az egylet beléletét illető kérdések, indítványok letárgyalása után a közgyűlés imával ért véget.

Barstaszári oltáregylet.

Szép karácsonyi ajándékot küldtek a barstaszári Oltáregyesület buzgó tagjai a Központi Oltáregyesületnek. Buzgó lelkipásztorunk, *Novotny János* esperes-plébános buzdító szavai jó termőföldbe hullottak és bő gyümölcsöt termettek: 625 koronát adtak össze oly kéréssel, hogy ez összeg fele a kárpátvidéki feldúlt templomok felszerelésére, másik fele pedig a Közp. Oltáregyesület által fenntartott hadi kórház költségeinek fedezésére fordíttassék. A nemes tett önmagát dicséri. A hivek buzgóságát szépen illusztrálja különben az az örvendetes tény, hogy az Oltáregyesület 1301 tagot számlál és hat évi fennállása óta 2600 korona 18 fillért küldött be a központnak. De nemcsak áldozatosságukkal tünnek ki a barstaszáriak, hanem az euch. Úr Jézus szeretetével is: a Szentáldozások száma 1915. év folyamán meghaladta a 14.000-et. Vivant sequentes!

KIMUTATÁS.

1915. november hóban befolyt adományok: özv. Koch Antalné 4 K, Kánya Ferencné 1 K, Fromerzics József 1 K, Fromerzics Józsefné 1 K, Balázs Antal 50 f, Komjáti tagok 17 K, Buziásfürdői tagok 5.30 K, Balatonedericsi tagok 11 K, özv. Kluzacsek Rezsőné terjesztőnő által: Faludy Ágnes 2 K, Prenoseille Etel 3 K, özv. Machat Vincéné 2 K, Kuthy Istvánné 2 K, özv. Szevera Ferencné 2 K, özv. Strász Antalné 2 K, Bády Bálintné 2 K, összesen 15 K, özv. Váczy Ferencné 2 K, Kún Terézia 2 K, Concha Erzsébet 3 K, Drentsik Andrásné 1 K, özv. Spiszár Jánosné 1 K, Friesz Károlyné terjesztőnő által: Reibl Mária 1 K, Schubert Ferencné 40 f, Krausz Józsefné 1 K, Teth Lipótné 1 K, Krausz Márton 1 K, összesen 4.40 K, Békési tagok 5.24 K, Dudás Erzsi 2 K, Jobbágyi tagok 2 K, Szetei tagok 25 K, Kiss Teréz 1 K, Paulein Klotild 1 K Tomec Pálné 60 f, Gerbl Margit 2 K, Hitterin Mária 1 K, özv. Török Istvánné 40 f, Vankay Etel 1 K, gróf Serényi Istvánné 20 K, Wolf Mátyásné 2 K, Manherdt Klára 2 K, Kupprecht Mária 2 K, Loewell Matild terjesztőnő által: Szántó Irma 2 K, Bogosich Irén 2 K, Végh Vilma 2 K, Nagy Istvánné 3 K, Nagy István 1 K, Fejes Lászlóné 1 K, Killermanné 1 K, Hurják Józsefné 50 f, Szarka Józsefné 1 K, összesen 13.50 K; Hegyessy Flóra 20 K, Ghyczy Ida 10 K, Erdőteleki tagok 7 K, gróf Csekonics Endréné 40 K, Pálffy Margit hercegnő 20 K, gróf Cziráky Luiza 4 K, Szölgyényi Ferencné 10 K, Kubis Anna 4 K, N. N. 1 K, Baczusán Szabina 2 K, Nyilas Teréz 2 K, Gergely Vilma 2 K, Gergely Gizella 4 K, özv. Miskó Józsefné terjesztőnő által: Szép József 2 K, Schreil Jánosné 4 K, özv. Koszenszky Antalné 4 K, özv. Giefing Istvánné 4 K, Bosnyakovics Miklósné 1 K, Roszival Paula 1 K, Lobos Róza 1 K, Juhász Mária 2 K, Lobos Ladiszlaia 1 K, Dobriniczky Gergelyné 5 K, Dodziniczky Stefánia 5 K, Hack Mária 1 K, Schramek Istvánné 1 K, Kabocz Józsefné 5 K, Schaffner Lipót 1 K, Wolf Mária 5 K, Szegenwein Katalin 1 K, Tonhauser Róza 3 K, Bulusek Jánosné 2 K, Székács Nándor 1 K, összesen 50 K, Radnay Jánosné 1 K, Radnay Gizella 1 K, Radnay Erzsébet 1 K, Radnay Magda 40 f, Takács Róza 2 K, Tamás Mária 4 K, Ferencné 10 K, Csizmadia Anna 1 K, Daum József 1 K, Kaldenecker Mária 2 K, özv. Miskó Józsefné terjesztőnő által: Deckmann A. 4 K, Korusenszky Antal és neje 8 K, Faludy Ágostonné 4 K, Griem Berta 4 K, Seifert Jenő 1 K, Seifert Dezső 1 K, Francke Irma 4 K, Zolos Riza 4 K, Pelczer Gyula 2 K, Pelczer Gyuláné 2 K, Balusek Jánosné 2 K, Horváth Erzsébet 4 K, Szép Józsefné 2 K, összesen 42 K, Timár Mária 4 K, Nazaresák Zsuzsanna 4 K, Kremer Emilné 2 K, Kremer Samuné 4 K, Ráboczky Pálné 2 K, Ráboczky Erzsébet 2 K, Ráboczky Mihályné 2 K, Bellaágh Istvánné 6 K, Pap Mária 3 K, Reisz Mária 2 K, Schraut Paula 2 K, Holley Karolin 4 K, Bugár Ludovika 4 K, özv. Turossy Lőrincné 1 K, Tomasits Emma 2 K, Hupkó Luiza 5 K, Molnár Juliska 1 K, Pintér Endréné 2 K, Gálffy Gizella 10 K, Kunszt Júlia 3 K, Kugler Izabella 4 K, Paksicza Karolin 1 K, Adler Hedvig 24 f, Szücs Miklósné 8 K, Eger főegyházmegyei tagok 300 K, Heinrich Ferencné választmányi tag által: özv. Heinrich Béláné 20 K, Heinrich Ferenc és családja 20 K, Heinrich Aladár és családja 20 K, Heinrich Dezső és családja 20 K, Heinrich Gábor 10 K. (Folyt. köv.)

A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület 1915. évben meghalt tagjai.

Buré János Dövény, Borsodm., Biszterszky Margit Selmeczbánya, Bodor Karolin Várgede, Bozsó Teréz Ujfehértó, Boldizsár Teréz Peiszkán, Beran Mária Németujvár, özv. Boldog Istvánné Budapest, Andriska Erzsébet Jászberény, Ballagi Veron, Béres Anna, Bobák Teréz, Bordás Msrcella Jászárokszállás, Bolyki Katalin Kecsk, Bodis Katalin Kaposkeresztur, Backer Rozália Tatárszentgyörgy, Bucsik Erzsi Erdőtelek, Bojtos Zsuzsanna Pétervására, Cseh Mihály Jászladány, Csikkel Emil Barstaszár, Cseh Verón Jászberény, Danko Orsolya Malonya, Dóka Franciska Jászárokszállás, Eke Mari Kurittyán, Gó Erzsébet Jászárokszállás, Figer Erzsébet Erdőtelek, Egmándy Józsefné Budapest, Gálné Vad Julia Muzsla, Gerein Paula Budapest, Gombár Katalin Zsitvaujfalu, Gábori Lipniczky Teréz Malonya, Galba Józsefné Budapest, Gál Zsuzsanna Bodrogkeresztur, Godó Piros Karancsság, Genes Imre Szajol, Gyenes Julianna Szajol, Guba Teréz Jászárokszállás, Gáspár Józsefné Budapest, Gabeli Terézia Pilisszentiván, özv. Góhl Antalné Budapest, Héjja János, Holló Eszter Jászladány, Herfort Ilona Budapest, Hacker Terézia Németujvár, Haasz József Budapest, Hirschvogl Mária Budapest, Héri Katalin Rakamaz, Ihracky Jánosné Tópatak, Jurkó Pál Licsérd, Juhász Veronika Járfala, Józsa Jánosné Budapest, Kovács Kismiska Anna Bodony, Kormos Veronika Balaton, Kakura Mária Poprádfelka, Karakás Viny Mária Óbecse, Killender Hermin Budapest, Koncsal Gallovich Borbála Barstaszár, Kovács Záhorszki Mária Barstaszár, Kramár József Barstaszár, Koprda Miklós Barstaszár, Kutyka Frannicska Katalin Barstaszár, Komsal Melicska Julia Barstaszár, Kovács János hősi halállal harctéren Szelepcsény, Répási György a harctéren hősi halállal Szelepcsény, Kék Mária Rakamaz, dr. Kéri István Budapest, Kisnémet Anna Jászberény, Kovács Margit Kecsk, Kunstner Franciska Budapest, Kertész Ágnes Pétervására, özv. Mandzsák Andrásné Lázár Mária Jászladány, Lőrincz Ferencné Nagykároly, Lovas Pál Jákfalva, Lehota József Budapest, Majaras Julianna Dövény, Miszai Beliga Katalin Barstaszár, Mladi András hősi halállal Barskisfalud, Magyar Mária Budapest, Magyar István Budapest, Gál Zsuzsanna Bodrogkeresztúr, Miklós Rózsi Etes, Makkor Erzsébet, Mis Anna Jászárokszállás, Nagy Rozália Bodony, Novák Andrásné, Kis Julianna Felsőkelecsény, Novák Vilma Manci Kisbér, Német Viktória Und, Sopron m., Nemoda Erzsébet Jászberény, Nemoda Anna Jászárokszállás, Nagy Lászlóné Nagytárkány, Ottinger Nándorné Budapest, Ott Antal Budapest, Pirint Magdolna Rakamaz, Pesti Anna, Pesti István Jászberény, Pósa Mária Pétervására, Paulonts Józsefné Nagyczétény, Szibler Jánosné Szűcs Mária, Sziráki Sándor Jászladány, Szántó Istvánné Budapest, özv. Schraff Antalné Budapest, özv. Sebesti Andrásné Bodrogkeresztúr, Sziklenka Franciska Barstaszár, Sütő Anna Karancsság, Szlajter Erzsébet Tarnaméra, Schidek Katalin Budapest, Szalay Mária Budapest, Szabó Dezsőné Budapest, Sály Katalin Pétervására, Tuscsek Kremár Lucie Szelepcsény, Tözsér D. Anna, Tóth Teréz Jászárokszállás, Takács Katalin Rakamaz, Tallnréser Antalné Budapest, Uhrin József Zsitvaujfalu, Urbán Gábori Katalin Szelepcsény, Varga Mária Bussa, Vinere Erzsébet Jászladány, Virág Julis Karancsság, Vormundl Ferenc Budapest, Zána Anna Kecsk, özv. Béres Istvánné Alsóvárad.

Felelős szerkesztő: **dr. Gamauf István.**

A budapesti központi Oltáregyesület választmánya.

Igazgató: Kánter Károly prelátus, apát, kanonok Esztergom; elnöknő: őrgróf Pallavicini Edéné, I. kerület, Vár, Verbőczy-u. 23. szám alatt; társelnöknő: Marie de Jerusalem anya, főnöknő, IX., Üllői-út 75. sz.; másodelnöknő: Kiss Aladárné, VIII., Múzeum-körút 41. sz.; választmányi tagok: gróf Almássy Dénesné, IX., Erkel-u. 15. sz.; özv. dr. Bangha Istvánné, Nyitra; özv. Bruzer Mihályné, VIII., Kerepesi-út 28. sz.; Cziráky Lujza grófnő, IV., Ferenciek-tere 9.; Cziráky-Almássy Erzsébet grófné, IV., Váci-u. 48. sz.; Fehérváry Celesztin, VIII., Rökk Szilárd-u. 22.; Felmayer Vilma, VIII., Baross-u. 44. sz.; Ghiczy Ida, V., Sas-utca 11. sz.; Győry Teréz grófnő, IV., Szép-u. 4. sz.; özv. Heinrich Ferencné, VIII., Üllői-út 32 a; özv. gróf Korniss Miklósné, VIII., Baross-utca 10. sz.; özv. Návay Kálmánné, I., Istenhegyi-út 40. sz.; báró Orosdy Fülöpné, VI., Damjanich-u. 12.; Pálffy Anna grófnő, VIII., Eszterházy-u. 44. sz.; özv. Reviczky Gáborné, Esztergom; Szőgyény-Marich Júlia, Székesfehérvár, Kégl-u. 14. sz.; Török Hermin grófnő, Szobránc; özv. báró Vécsey Józsefné, VIII., Rökk Szilárd-u. 24. sz.; Vécsey Eszter bárónő, VIII., Rökk Szilárd-u. 24. sz.; Zichy Lujza grófnő, Pécs.

A budapesti központi Oltáregyesület terjesztőnői.

Az I. kerületben: Barcsa Andrásné, Abel Jenő-u. 13.; Karks Malvin, Tigris-utca 2. sz.; Lorenz Adél, Palota-tér; Miskó Józsefné, Árpád-u. 13. sz.; özv. báró Skerlecz Károlyné, Skerlecz Casa bárónő, Uri-u. 64. sz.; Szabó Lajosné, Fehérvári-út 16. sz.; özv. Zubriczky Józsefné, Naphegy-u. 1. sz.; Kántor Vilma, Kántor Erzsi, Pauler-u. 2. sz.; Heckelsmüller Gizella, Kaszinó-u. 2. sz.; Páyer Istvánné, Naphegy-u. 13. sz.; özv. Weiss Gyuláné, Logódy-utca 29—31. sz.

A II. kerületben: Blaskovics Ida, Oszlop-u. 23.; Gervay Lujza Erőd-u. 4.; dr. Jambrikovics Lászlóné, Ybl Miklós-tér 5. sz.; Knapp Konstancia, Toldy Ferenc-u. 30. sz.; Lutter Nándorné, Fő-u. 42. sz.; Rosner Ferencné, Ybl-Miklós-tér 2. sz.; Balonyi Ilona, Nyúl-utca 8. sz.; Révay Olga, II., Batthyány-u. 2. sz. Turossy Anna, II., Ostrom-utca 20.

A IV. kerületben: Finta Róza, Veres Pálné-u. 27. sz.; Fischer Róza Váci-u. 67. sz.; Hellebronth Berta, Királyi Pál-u. 4. sz.; Novák Mártonné, Ferenciek-tere 2. sz.; Tausch Hermin, Borz-u. 1. sz.

Az V. kerületben: özv. Aigner Gyuláné, Rudolf-rakpart 9. sz.; Hámov Józsefné, Dorottya-u. 1. sz.; Papp Jánosné, Árpád-u. 6. sz.; Perczel Crescence, V., Vécsey-u. 5. sz.

A VI. kerületben: Kraemer Gézáné, Rákóczi-út 10. sz.; özv. Lafrankó Jánosné, Erzsébet-körút 58. sz.

A VII. kerületben: Harer Gyuláné, Bajza-u. 14. sz.; Kluzatsek Rezsőné, Vörösmarty-u. 10. sz.; Madaras Józsefné, Rákóczi-út 53. sz.; Steiner Mártonné, Egressy-út 96. sz.; Peterdy Alice, Király-u. 102. sz.

A VIII. kerületben: báró Barkóczy Ilona, Sándor-u. 27. sz.; özv. Bányai Miklósné, József-u. 20. sz.; gróf Batthyány Tivadarné, Horánszky-u. 24. sz.; özv. Goszthonyi Kálmánné, József-u. 63. sz.; Hermann Lászlóné, Német-u. 37. sz.; özv. Hoffmann Tódorné, Mária-u. 22. sz.; Holzschuh Lajosné, Baross-u. 59. sz. Jungmayer Mihályné, Nagytemplom-utca 31. sz.; Kvassay Jenőné, Rökk Szilárd-

utca 41. sz.; özv. Lafrankó Károlyné, Mária-u. 21. sz.; Murmann Alexandra, Horánszky-u. 28. sz.; Rózsay Valéria, Sándor-u. 23. sz.; gróf Serényi Istvánné, Szentkirályi-u. 16. sz.; özv. Stiepek Pálné, Jázmin-u. 9. sz.; Tihanyi Béláné, Szentkirályi-u. 11. sz.; Haász Emília, Váci-u. 79. sz.; gróf Zichy Livia Klára, Scitovszky-tér 2. sz.; Éberling Józsefné, Üllői-út 66. sz.; Várady Elekné, Szigony-utca 16. sz.; Szilágyi Lajosné, Orczy-út 10. sz., Molnár Györgyné, József-u. 23. sz.

A IX. kerületben: Cseley Józsfené, Üllői-út 79. sz.; Kemenes Jánosné, Mester-u. 3. sz.; gróf Keglevich Miklósné, Erkel-u. 15. sz.; Pesthy Árpádné, Bakács-u. 8. sz.; Rabolt Margit, Üllői-út 9. sz.; Kégl Gizella, Üllői-út 85. sz.; Rumpler Gézáné, Üllői-út 85. sz.; özv. Marchan Jánosné, Ranolder-u. 23. sz.; Hofer Ferencné, IX., Üllői-út 101. sz.

A X. kerületben: Herfort Irén, Füzér-u. 34. sz.; Mitskó Ferencné, Szapáry-utca 34. sz.; Loewel Matild, X., Ónody-u. 5. sz.

Walser—Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, nyolcadik kiadás; 30 óra.

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörösvágás, tokkal	5 « 60 «
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal	6 « 60 «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörösvágás	4 K 60 f.
Bőrkötés, vörösv., tokkal	6 « — «
Bőrkötés, aranyv., tokkal	7 « 50 «
Borjúbőr-kötés, aranyvágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papiron (az egész könyv — teljes tartalom mellett — egyujjnyinál alig vastagabb):

Vászonkötés, vörösvágás	4 K 60 f.
Bőrkötés, vörösvágás, tokkal	6 « 60 «
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal	8 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

Walser—Varga-féle

Kis Örökimádás.

Tartalmazza az egész imaórákat megelőző általános részt. **Igen tetszetős új kiadás.** K. Sávely Dezső rajzaival. — Árak:

Vászonkötés	2 K — f.
Chagrénbőrkötés, aranymetszet	3 « — «
Chagrénbőrkötés, vörösmetszet	2 « 70 «
Borjúbőr, aranymetszet	5 « — «

Walser—Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetüs hetedik teljes kiadás.

A betük nagyok, de a könyv alakja alig valamivel nagyobb a kisebb alakú kiadásénál. K. Sávely Dezső festőművész rajzaival.

Jó papiron:

Vászonkötés	5 K — f.
Bőrkötés, vörösvágás, tokkal	6 « 60 «
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal	8 « — «

Japán papiron:

Vászonkötés, bindre fűzve	5 K — f.
Bőrkötés, bindre fűzve, vörösvágás, tokkal	7 « 60 «
Bőrkötés, bindre fűzve, aranyvágás, tokkal	9 « — «
Borjubőr, bindre fűzve, aranyvágás párnázva, kazettával	12 « — «

Ligouri szent Alfonz Üdvösség útja. (Elmélkedések.)

Az első kiadás elfogyott; új kiadás készülőben.

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett vagy utánvéttel.

A kereskedésben a könyvek 20%-kal drágábbak lesznek.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28.